

Anul VII

Nr. 5 (280)

12 pagini — 3 lei

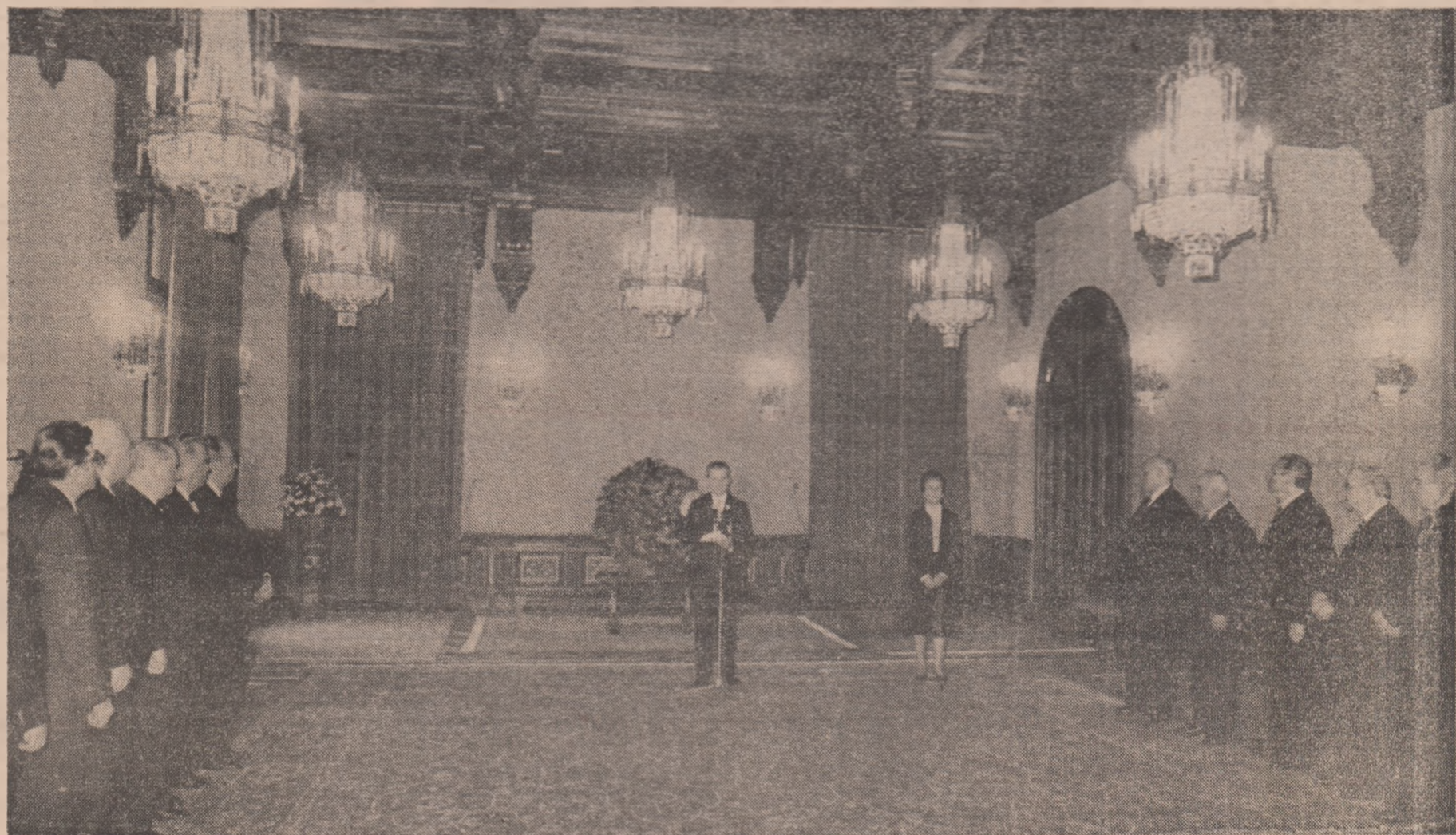
Simbătă

31 ianuarie

1987

Cînteia tineretului

SUPLIMENT LITERAR-ARTISTIC

Avem marea răspundere să asigurăm dezvoltarea științei, tehnicii, învățămîntului, culturii, să dăm noi dimensiuni noii revoluții tehnico-științifice, noii revoluții agrare, să așezăm întreaga noastră activitate pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii! Numai și numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei în toate domeniile, ale cunoașterii umane în general, ale gândirii sociale, revoluționare vom putea asigura mersul ferm înainte și îndeplinirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea, a Programului partidului!

NICOLAE CEAUȘESCU

Intr-o atmosferă vibrantă, de entuziasm și firească bucurie, toți fiii României socialiste, tineri și mai vîrstnici, bărbați și femei, au sărbătorit în aceste zile pe marele Erou al României, pe ctitorul destinelor noastre comuniste — secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Sărbătoarea prilejuită de aniversarea zilei de naștere și a îndelungatei activități revoluționare a exprimat reînnoirea sentimentelor de aleasă prețuire și stimă, de profundă grațitudine pe care noi, toți fiii României socialiste, le purtăm tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, pentru tot ce a făcut și face spre binele României, al poporului din rîndul căruia s-a ridicat și a cărui cauză a slujit-o și o slujește neabătut de peste 55 de ani. În personalitatea excepțională a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU sînt întruchipate marile virtuți ale poporului român, toate acele calități care conferă strălucire revoluționarului, comunistului, patriotului, acele calități ale omului care și-a dedicat viața

și activitatea nobilei cauze a triumfului idealurilor socialiste și comuniste, a fericirii poporului român.

Sărbătorirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU a concentrat omagiul inflăcărât al întregului popor, momentul culminant al evenimentului constituindu-l solemnitatea în

îndeplinit astăzi cînd împlătim istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea.

În aceste zile de pe întreg cuprinsul țării i-au fost adresate tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU numeroase mesaje și telegrame de felicitare în care s-a dat expresie celor mai alese sentimente, din ini-

militant și conducător revoluționar ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, angajamentul de a-i urma întotdeauna îndemnul și cuvîntul, de a duce la îndeplinire cu fermitate și consecvență sarcinile și orientările de excepțională valoare teoretică și practică privind asigurarea

cardinale ale politicii partidului în perspectiva experienței acumulate, a obiectivelor aflate astăzi în atenția întregului popor, în vederea dinamizării și creșterii calității și eficienței procesului revoluționar de făurire a socialismului și comunismului.

Momentul sărbătorec din această săptămînă pe care l-am trăit cu toții cu cea mai mare satisfacție și bucurie a fost marea, firesc, de reînnoirea angajamentului solemn al întregului popor, al tinerei generații de a-și urma întotdeauna conducătorul, exemplul său eroic de luptător eminent pentru cauza partidului, poporului și României, cu sentimentul înaltei datorii, de a ne situa mereu în primele rînduri ale grandioasei opere pe care o ducem, acum, în epoca de aur a României — EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU — cu încredere fermă în partid, în politica sa științifică, în genialul conducător pe care noi l-am dat istoriei, făurind istorie și pentru istorie.

SUPLIMENTUL
LITERAR-ARTISTIC

Inflăcărât omagiu al întregului popor

cadru al căreia s-a dat citire Scrisorii omagiale adresate tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de către Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România. Cu acest prilej, secretarul general al partidului a rostit o magistrală cuvîntare în care au fost evocate marile realizări, marile proiecte pentru viitor, sarcinile pe care le avem de

îndeplinit astăzi cînd împlătim istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea. În aceste zile de pe întreg cuprinsul țării i-au fost adresate tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU numeroase mesaje și telegrame de felicitare în care s-a dat expresie celor mai alese sentimente, din ini-

deplină și conștiință, fiul acestei țări reafirmîndu-și încrederea neștrămutată în partid și conducătorul său încercat, hotărîrea de a face totul pentru îndeplinirea exemplară a politicii partidului, a strategiei elaborate cu contribuția esențială și decisivă a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. Acesta este, odată în plus, prilejul pentru noi toți de a ne reafirma prețuirea profundă și recunoștința, admirația pentru strălucitele calități de eminent

ridicării României pe trepte mereu mai înalte de civilizație și progres.

Magistrala cuvîntare rostită de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU cu prilejul aniversării zilei de naștere și a îndelungatei activități revoluționare se înscrie ca un document programatic al partidului în care au fost abordate în spirit științific, creator, revoluționar aspecte fundamentale ale muncii și vieții noastre, probleme

Cuvine-se un Imn, solemn, de slavă, acelui ce ne e Conducător

Un arc de timp triumfal

Există un singur apelativ care ar putea defini cu deplinătate uimitoarea înflorire a țării. Există într-adevăr un nume în măsură să cuprindă singur, într-o inconfundabilă și unică arde semantică, adevărurile fundamentale ale unui cv condensat în durata unei vârste de tinar. Firește, este numele personalității care a conferit amploare și sens luminoaselor prefaceri arcuite, sub acolada istoricului Congres al IX-lea al partidului, în legendarul spațiu al meleagurilor străbune. În doar răstimpul unei tinereți, eposul muncii a devenit — sub un nume de făurar — o stare de spirit și o virstă perpetuă a elanurilor revoluționare. Explicind noua devenire a patriei socialiste, un nume de timp glorios — EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU — circumscrie împliniri fără seamăn. Transfăgărășanul — drum monumental ce traversează semețele culmi carpatine. Magistrala Albastră — însemn de cutezanță pe harta României și a planetei. Metroul bucureștean — dovadă grăitoare a înaltului stadiu atins de creația tehnică și științifică românească, zeci și zeci de alte obiective de excepțională însemnătate economică și socială înfățișează modul eroic în care proeminentul nostru conducător de partid și de stat a știut să pună în valoare, prin substanța patosului său revoluționar și a patriotismului ardent, geniul constructiv al poporului, vocația de a edifica, în chip măreț, ctitorii ce vor rămâne peste veacuri ca efigii ale unui arc de timp triumfal. Zăgazurile clipelor s-au deschis în miraculoase ecluze, acumulind, în douăzeci și doi de ani, forța demiurgică a unei epoci întregi. Pentru chipul înnoit din temelii și neasemuit de frumos al României socialiste de azi, pentru minunatele perspective deschise de Congresul al XIII-lea al partidului, ne exprimăm sentimentele fierbinți de dragoste și profundă recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, omagiul nostru pornit din adincul inimilor, precum și angajamentul ferm de a-i urma cu încredere indemnul înflăcărat. Spre continua înflorire a patriei. În roua cuvintelor, filigran al gândului pur, o sintagmă de suflet — EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU — a intrat definitiv în toponimia patriei ca semn de identitate.

LIVIU VIȘAN

Primăvara eternă a inimilor noastre

Mulți ani cu bucurie și multă sănătate,
să ne trăiești cit munții, iubit Conducător,
ești călăuză noastră în temerarul zbor
pe care ni-l croiești spre culmi de demnitate.

Avindu-te alături noi am urcat prin veac
lăsând colonne-n urmă și ctitorii semețe,
e țara un tezaur sublim de frumusețe
și-atâtea vreri străbune comorile-și desfac.

E Epoca de glorie ce-ți poartă scumpul nume
dovada cea mai clară a rodului solar,

în conștiințe-i scrisă adinc, vizionar,
măreața epopee ce ne-a impus în lume.

Atâtea alte drumuri cu tine vom deschide
spre-a ne-implini destinul de vrednici făurari,
se infioară plaiul și codrii legendari
căci devenirea-i fructul minților lucide.

O nestemată-n suflet îți sint popor și țară
și tare te mai bucuri cind știi că-s fericiti,
cu dragoste-ți trimitem la anii împliniți
a inimilor noastre eternă primăvară.

CORNELIU STOICA

Marele Ctitor al României socialiste

A edifica înseamnă totodată a construi, cit și a demonstra, reunind într-un singur verb sensul unei deveniri istorice: a demonstra construind. Galopul timpului albește sub dulcea povară a ctitorilor, zidind nemurirea la temelii unei noi case: România. Ne năstem, creștem, învățăm, trăim în case ce ne formează, ne modelează, ne interrelaționează complex existența ca o matrice inițiativă. Trăim și respirăm arhitectură ca o determinare a acestui ev aprins. Sensul noului izbucnind în vocația centrelor urbane mici, foste prăfuite țiguri de țară, azi orașe complet constituite, cu primării, case de cultură, hoteluri, magazine și școli și mai ales locuințe. Zimbetul copiilor la ferestrele unor noi inimi de oraș, temelia zidurilor contemporaneității.

Respectind istoria în cartea restaurată a unor vechi urbe ca Sibiu, Cluj, Oradea, Brăila, respectind tradiția în determinarea unui nou sens al monumentalității în relație cu specificitatea spațiului românesc ca la Tg. Mureș, Pitești, Focșani, Botoșani, Baia Mare, Satu Mare, Bistrița, Craiova sau Timișoara, ne regăsim mereu pe noi.

Performanțelor cantitative ale miilor de apartamente, de școli, de edificii de ocrotirea sănătății, ce pot deveni doar o statistică amorfă, li se alătură calitatea spațiilor urbane ce modelează apartenența civică a locuitorilor.

Apartinăm din ce trece mai mult timp unor spații ce cresc odată cu noi, aparținem unui alt mediu ce crește cu noi și în noi, într-o altă arhitectură a inimii.

Locurile de muncă formează un nou urbanism al producției edificat în hectare de hale, platforme de instalații și utilaje, măsurind noul în ambiția performanței.

Și toate acestea într-o nouă viziune a teritoriului național ca o entitate înfloritoare aspirând spre bucuria unui perpetuu miine sub îndrumarea marelui ctitor al acestui timp, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

CRISTINA SUCIU MOSCU

Toate aspectele civilizației materiale și spirituale ale unui popor sint acumulări ale dăinuiri sale prin timp. Nu poate exista un popor fără trecut. Prin trecut se filtrează limba sa, i se configurează tradițiile, datinile, arta și mentalitatea, i se încheagă structura și ființa națională, apare idealul spre viitor. Iar trecutul este însăși istoria, „cartea de căpătii a unui neam“.

Niciind aceste adevăruri fundamentale nu au fost mai bine înțelese, aprofundate, dezvoltate și aplicate, decit începind cu Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Printre alte îndreptări ale vieții noastre economice, spirituale și morale, Congresul al IX-lea — el însuși un eveniment hotăritor în existența națiunii — a repus în drepturile sale istoria. Rareori contemporaneitatea a abordat și dezbătut cu mai mare interes trecutul ca în vremurile noastre. Și asta nu într-o manieră pasivă, ci cu un suflu nou, revoluționar, nemaiîntlnit. Și tot

Congresul al IX-lea a ales în fruntea partidului și a țării pe tovarășul Nicolae Ceaușescu. Participant activ la lupta pentru împlinirea idealurilor naționale, cunoscător profund al trecutului și realităților românești, secretarul general a scris o pagină de mare respirație a istoriei

momentele de răscruce din trecutul poporului. Integrind istoria națională în universal, secretarul general a subliniat adesea acumulările cantitative și calitative care au condus la prezent, rolul factorilor pe care se întemeiază abordarea viitorului. Prin această viziune, istoria

devine o știință fundamentală în făurirea conștiinței socialiste, în educarea revoluționară, patriotică a întregului popor. Ea indeamnă la ancorarea fermă în practica militantă.

Abordind diferite aspecte ale istoriei patriei, secretarul general al partidului a găsit răspun-

în lupta pentru libertate și unitate națională, pentru apărarea independenței și suveranității. Totodată, înălțurind unele teze eronate, a dovedit o viziune integratoare și fertilă, unitară și multilaterală.

Intreaga operă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, străbătută de un fior umanist, bazată pe argumente științifice, evidențiază că epoca noastră a fost precedată și pregătită de progresul general istoric. Conexiunea istoriei cu contemporaneitatea explică edificarea societății socialiste ca expresie a unei complexe legități istorice. În acest caz, „cinstirea înaintașilor este un semn de civilizație și cultură pentru un popor“, iar noi, bazindu-ne pe un trecut glorios, avem datoria și înalta misiune „să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporului, națiunea socialistă“.

IULIAN COSTANDACHE

Legitimitatea istoriei

naționale. Dar nu numai atât. Grație vocației sale polyvalente, istoria a stat în permanență în atenția sa, reasezind-o la rangul ce i se cuvine, completind-o și îmbogățind-o prin idei și teze de mare originalitate și profunzime.

Se poate distinge în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu o concepție încheagată și limpede asupra istoriei, focalizată prin

capătă un fundament științific, stabilind legătura între știință, practica social-politică, economică și activitatea ideologică. Ca disciplină a cunoașterii, istoria își arogă spiritul revoluționar în cercetare, în modul de a gândi și a interpreta fenomenele și faptele. „Prin esența sa — accentuează tovarășul Nicolae Ceaușescu — istoria este o știință revoluționară“. În concepția secretarului general, istoria

suri clare la o serie de probleme privind atitudinea forțelor social-politice în anumite momente istorice, la evoluția și rolul națiunii, la definirea principalelor momente ale procesului de unitate națională și independență. A dat interpretări valoroase asupra fiecărei epoci din trecut, a studiat rolul maselor și al personalităților, a pus într-o lumină nouă contribuția țărănimii și clasei muncitoare

Omul de omenie — Comunistul de omenie

Privindu-l pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în mijlocul unor colective de oameni ai muncii, în orașe ori la sate mi-a venit în minte o sintagmă pe care președintele țării a rostit-o de mai multe ori: Omul de omenie — Comunistul de omenie, formulare nu numai grăitoare prin sensul său ci și cu un foarte înalt grad de generalizare. Ce înseamnă, de fapt, a fi om de omenie și totodată comunist de omenie? m-am întrebat adesea. Cum poate fi „tradusă” expresia în planul vieții și al muncii noastre de zi cu zi? Răspunsul nu mi-a fost greu să-l aflu în chiar activitatea cirmaciului țării, în neobosită-i rivnă și pricepere cu care ctitorește prezentul și viitorul patriei, în dărularea și forța cu care arde neobosit întru binele obștii și fericirea poporului.

Se știe, comunistul trebuie să fie (și nu numai teoretic, ca deziderat, ci practic) exemplu de dăruire revoluționară, situându-se de fiecare dată în frunte. Prin definiție, comunistul trebuie să fie un avanpost al drumului nostru către progres și civilizație dar, în același timp, el mai trebuie să fie și un om de omenie, legat prin mii de fire (profesional, social, dar și sufletește) de oamenii în mijlocul cărora trăiește, muncește și visază. Multele și ne-

văzutele punți dintre el și ceilalți membri ai colectivității determină nu numai ambianța propice înaintării mai rapide pe drumul și spre scopul propus, ci și acel necesar spor, aceea unitate necesară spre a putea acționa cu toții ca unul. Punind semnul egalității între omul de omenie și comunistul de omenie, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne lasă să înțelegem că numai așa — printr-un înalt umanism revoluționar — putem progresa, putem înainta cu convingere către visata societate comunistă. De aici și o altă idee profund novatoare și pătrunsă de aceeași caldă chemare, unitate și omenie întru țelul nostru cel mai înalt: „Comunismul se construiește cu oameni și pentru oameni” — deci numai printr-o deplină adeziune de gând, de faptă și de suflet a tuturor se poate ajunge pe cele mai înalte piscuri spre care am pornit.

Cu adevărat nouă și profundă, această idee, această fericită asociere între tezele socialismului și comunismului și adincul cel mai adinc al inimilor și cugetelor noastre, ale tuturor românilor poate constitui, cred, alături de toate celălalte temelii, de ordin material și spiritual, temelia de suflet a încrederii în izbînzile noastre de azi și de mâine. Gîndindu-mă, reflectînd mai mult asupra ei — acum, în zilele omagierii președintelui

țării — mi-am dat încă o dată seama nu numai cît de adinc filozofică este gîndirea celui mai iubit fiu al poporului român, ci și cît de profund umanistă, sufletească este aceasta. Chemîndu-ne să privim și așa rivna noastră întru edificarea socialismului, secretarul general al partidului ne îndeamnă, de fapt, să privim către noi, să ne cunoaștem, să avem deopotrivă demnitatea și mindria și conștiința că sîntem nu simpli martori, ci înșiși arhitecții vremurilor viitoare și că numai de noi depinde ca viitorul să fie mareț, frumos, încercat de toată lumina și bucuria ce ni se cuvin.

Propunîndu-ne toate aceste idei, președintele țării le validează practic, prin propriu-l exemplu de trăire și de dăruire revoluționară. Cuvine-se, deci, să-i înțelegem în toată limpezimea ei această teză, să urmăm exemplul ce ni se dă, să fim cu toții oameni de omenie și comunisti de omenie, întocmai lui, convinși că socialismul și comunismul se construiesc cu oameni și pentru oameni.

Cuvine-se, deci, ca întregul nostru prinos de gând și de inimă pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie unul permanent: acela de a-i fi mereu alături în grandioasa și fără de seamă lucrare întru binele și viitorul țării.

FLORENTIN POPESCU

Ani de liniște și pace

Generația mea a avut norocul să trăiască ani de liniște și pace, pace adîncă și deplină pe pămîntul acesta bogat și roditor, ani în care forța poporului român a avut răgazul să explodeze în producții spirituale fără seamăn în toate domeniile. Personalitate de excepție a poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu a însușit cultura cu toate ramurile ei. Datorită profunzimii, limpezimii și clarviziunii gîndirii tovarășului Nicolae Ceaușescu, cultura română și-a regăsit izvoarele primordiale și s-a deschis mai mult ca oricînd spre universalitate, astfel încît în acești ani au apărut sute de cărți de valoare, poezia, proza, dramaturgia strălucind între celălalte literaturi ale lumii. Noi, scriitorii, am avut posibilitatea ca într-un climat de încredere să scriem cărți care să infrumusețeze viața oamenilor, cărți care au scos la iveală ceea ce este nobil, demn, luminos în flința umană. Am scris cărți optimiste, pline de încredere în viitor, cărți optimiste și cinștite ca și viața poporului nostru. Am avut posibilitatea să medităm despre rostul nostru, despre lume, răspunzînd întrebărilor pe care oamenii și le pun, să aflăm alături de ei adevărul, frumosul, simșirea plină de dragoste față de patrie să ardă înalt, cu flăcări de miere în sufletele noastre.

Există o comunicare permanentă la care ne invită secretarul general al partidului, tova-

rășul Nicolae Ceaușescu, o rezonanță profundă cu aspirațiile oamenilor din patria noastră, cu viitorul lor, în această epocă de aur care își redescoperă necontenit istoria glorioasă.

Nicîcînd poetul nu e singur în fața patriei. Prin el ne trimite vorbă generațiile trecute, prin gura lui vorbesc generațiile de acum. Trăim pe pămîntul limbii române, tot ce e frumos de mii de ani pe aceste locuri: griul, ca o lumină a speranței, statuile albe îngropate în pămînt, turmele pășind iarba verde, munții puri, din care dacii au făcut cetăți, soarele de piatră de la Sarmizegetusa, fructele de aur ale toamnelor, totul s-a rostogolit din cuvînt pînă la noi. Cuvintele sînt averea noastră cea mai de preț, odată cu ele ni s-au transmis viețile și simșirea strămoșilor noștri.

Trăim în acest timp care ne este dat, sîntem legați cu toată ființa noastră de el. Trăim într-o anume realitate, despre care trebuie să scriem, trăim printre oameni care muncesc cu spor, care vor să lase o urmă a trecerii lor pe pămînt. Despre acești oameni trebuie să scriem, despre victoriile lor eroice, despre speranțele lor. Există în ei o mare sete de cultură, se citește mult în toate casele din țara noastră, odată cu literale, copiii învață și iubirea față de literatură. Arta noastră trebuie să fie a acestui timp, să fie ancorată profund în realitate. Un

creator adevărat nu poate fi indiferent față de trecutul istoric cu care ne mindrim, nu poate fi indiferent față de marile evenimente ale epocii în care trăiește, epocă pe care o numim cu mindria Epoca Nicolae Ceaușescu.

În acești ani de liniște și pace, patrimoniul național s-a îmbogățit cu opere de valoare tocmai datorită înțeleptei orientări a artei către acele aspecte ale realității cu adevărat importante, tovarășul Nicolae Ceaușescu fiind promotorul marilor victorii în domeniul artistic. Sub ocrotirea sa au apărut opere de o mare diversitate stilistică și o mare bogăție de simboluri.

Literatura, arta sînt embleme ale spiritului național și ele trebuie să fie expresia marilor adevăruri ale acestui timp. Este un triumf al gîndirii cînd ai reușit să scrii o carte care să facă viața mai frumoasă, să reflecte viața secundă de secundă în mișcare. Situat întotdeauna pe baricadele cele mai înalte ale spiritului, scriitorul este alături de popor și scrie o literatură închinată lui. Munca lui se alătură muncii milioaneilor de oameni din patria noastră, și este totodată o expresie a contopirii în măreața operă de transformare și innoire a țării, rezultat al muncii și gîndirii glorioase a marelui erou al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

MARA NICOARĂ

Argument de Imn

Cuvine-se un Imn solemn, de slavă, celui ce ne e Conducător, celui ce — spre fericirea țării — cu inima-a jurat pe Tricolor.

Se-aud cum cad zăpezi de sărbătoare și murmură izvoarele-n flintini, izvoare de lumină ce cuvîntă despre destinul de a fi stăpini.

Stăpini pe ce zidim, stăpini pe țară, și pe Prezent stăpini, pe Viitor, Pentru acestea toate, se cuvine un Imn iubitului Conducător.

Ctitor de Eră

Ce-am ctitorit a fost în gîndul Lui imaginat, cu mult timp înainte. Tot ce-am visat, în marele Program s-a-ntruchipat în cifre și-n cuvinte.

Cuvînt ce-i ridicat la rang suprem de Directivă și Program de viață. Cu El în frunte, vom urca mereu spre comunism, așa cum El ne-nvață.

Ctitor de Eră, ziditor de Vis, imaginînd azi zborul României spre comunism, e Ceaușescu. El e cel ce dă un nume Veșniciei.

Apel de Pace

Noi i-am spus Păcii Da, în noiembrie, și un Da îi vom spune oricînd. În cuvintele noastre, lumina se aude de-a-pururi urcînd.

Pentru Viață și Vis, pentru toate ce-s gîndite de-al Păcii Erou — Ceaușescu: un Om pentru Oameni — Ceaușescu: suprem spirit nou,

E-n Apelul de Pace, spre lume, din Carpați, cu putere, pornit, hotărîrea de-a face din Viață sentimentul Planetei, unit...

Chezășie de zbor

Zborul nostru către culmea ce-au visat-o-ai țării eroi se va implini prin vreme doar prin noi, numai prin noi.

Este în puterea noastră chezășia de-a urca înspre steaua comunistă ce-a-nceput a lumina

și în cuget și-n simșire și în faptă și în vers Azi, cînd spunem Ceaușescu, urcă Pacea-n Univers.

Cînd spunem Ceaușescu

Cînd spun Unire, azi, în România, eu înțeleg un suflet unanim cu care toți simșim că sîntem Oameni ce Pacea și Dreptatea le iubim.

Zăpezi de sărbătoare cad în țară, lumină cade calm peste Carpați. În puritatea lor ne e menirea de-a fi prin limbă și prin cuget frați.

Avem același ideal, și vrerea ne e aceeași — de-a urca mai sus spre comunism, așa cum Ceaușescu prin glasul lui de patriot ne-a spus

Rostindu-i numele, rostim Unire. Cînd spunem Ceaușescu, spunem Noi Cînd spunem Ceaușescu, se adună tot rodul țării-n bobul unei flori.

O Epocă-a Unirii

I se cuvine Lui un Imn de slavă I se cuvine Lui acest Poem. Compatrioți, spre slava Lui și-a Păcii, să-i înalțăm un Imn acum și chem.

Un Imn pentru o Epocă de aur. Un Imn pentru un Timp ce îl trăim. Un Imn pentru o Epocă-a Unirii pe care Ceaușescu o numim.

Poem ca o casă

Se cuvîn milioane de imnuri — fiecare din noi un poem să îi scrie, prieteni, spre slavă. Se cuvine, de-aceea vă chem

să vă puneți în pieptul meu gîndul, ce cu inima azi îl gîndiți, și-n poemul acesta de slavă ca-ntr-o casă să vă simșiiți.

DAN ROTARU

**Miron
Țic**

Acest cuvînt

Nu este o intîmplare
Că acest spațiu luminat al poemului
Ne aparține și ne inconjoară
Așa cum ne aparține tot ce face
Obiectul Destinului
Cărarea pe care înaintăm împreună
Nu o pierdem
Miinile tale și miinile mele
Muncesc libere clădind biruința
Zilei de miine
Dacă scriu acest poem
Nu este o intîmplare
Nu înseamnă că mă voi bate cu pumnul
În piept și voi spune
„Uite cine sint eu” !
Că mă bucur că pot respira aerul acestui
Cuvînt numit Patrie
De care niciodată nu mă voi despărți
Pe care niciodată nu-l voi uita
Iată gîndul meu adus aici la vedere.

Ca niște aripi

Cuvintele mele
Puncte nestine
Adîncite-n iubirea de patrie
Ca un mugure ce devine floare
Ca o floare ce devine rod
Ca o frunză peste care
Rău devine neîncăpătoare
Așa mi-e gîndul
Lumini de gutu, în marginea
Terestrei
Cuvintele
Ca niște aripi de pasăre
Aflăte mereu în zbor.

Rostul meu

Rostul meu e numai aici în Patrie
Cu patria îmi impart ziua de muncă
Dis-de-dimineață sînt prezent
Pe locurile unde se-nfăptuiește
Marea lucrare
Îmi apropii miinile de ramurile
Patriei încărcate de ninsoare
Simt aerul cum îmi atînge fruntea
Bucuria o descopăr numai după ce
Simt truda cum se trezește în mine
Sufletul se luminează
Cînd Patria statornică și vie
Îmi cere inima ca pe o iubire.

Cerbul timpului

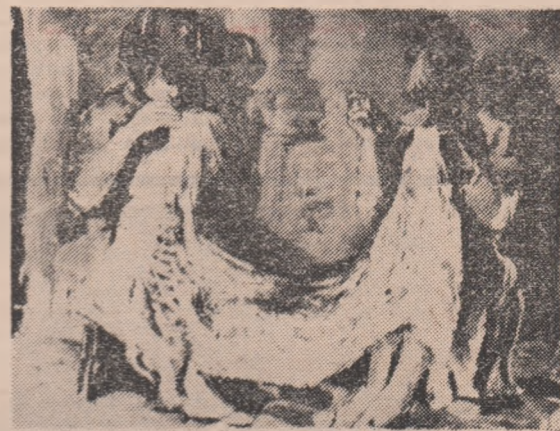
În nopțile copilăriei
Am adormit pe o brazdă de pămînt
Cum aș fi adormit
Într-o grădină de flori
Atunci am simțit prima oară
Bucuria trecută în vers
Cerbul timpului
Lovea cu copitele
Aerul
Dimineața se aduna în ochii
Soldatului
Aflat de gardă la stema patriei
Cuvintele
Ca niște ape limpezi
Se așezau în poem.

Floare de liliac

Inflorește iarna
În ochii poetului
Drumul dintre două sate
E alb
Amiază zilei fugă
Printre ramurile copacului
Desfrunzit.
Duminică
trece pe lingă noi
cu o floare de liliac
Pe care
uneori mina mea o atînge.

Merele

Ochiul se rotunjește frumos
De culoare și mireasmă
Alunecă o sanie pe luciul alb
al uimirii
Merele
Lumini nestine
Revărsări de pace și de liniște
De aer curat
Innobilit peste toată
Întinderea vie a pămîntului
Solii de sunet
Sfîntesc gîndul treaz dintotdeauna
Miinile aduc aproape de arșița gurii
Aceste stele cununate cu toamna
Clipa se desface ca o naștere

Ca o cunună prin care intră cuvintele
Semn de iubire și de chemare
Sufletul e mai plin și mai bogat
Cînd merele patriei rid spre noi
Cînd ne pătrund ca niște raze
Niște priviri de femei frumoase.

În numele tău

Patria mea
Ochi deschis spre neliniștea
Lumii
Cîntec de pace și firicel de
grii sărutat de privirile tîrănilor
Petală imensă peste clipa tirzie
Patria mea
Niciodată nu te privesc peste umăr
Niciodată nu-ți rup vreo ramură
Nici măcar un mugur
Din care se naște o suavă floare
Un rotund și înmiresmat rod
Pentru că te iubesc, Patria mea,
În mine se naște o bucurie
Pe care o port în palme
Dîndu-i cale liberă
Odată cu purpura dimineților cu fulgi
de ninsoare
Patria mea,
Îți simt toate urcușurile și toate
adîncurile
Te știu și te vreau mereu frumoasă
În numele tău
Zboară porumbeii păcii, ai vieții.

Te simt

Te simt lingă respirația cuvîntului
Lingă dragostea cea mare pe care o port
Peste tot unde inima ajunge
Poemul ți-l scriu nu din intîmplare
Că fiindcă m-am încălzit la fereastra
Ta
Fiindcă mi-am așezat gîndurile pe ramul
Tău deschis spre lume
De unde mă-ntorc
Parcă vin dintr-o vreme a copilăriei
De care m-am desprins
Ca o frunză ajungînd mai aproape de pămînt.
Te simt, Patrie, cu rădăcinile strămoșești
Te privesc Patrie cu toate înălțimile
Prezentului și ale Viitorului.

Vestind rodul

Să simți de unde vine ninsoarea
Să porți în sințe grijile mari
Să te regăsești în cuvinte
Și dincolo de cuvinte
Să iei în palme cenușa
Rămășiță de la focul cel veșnic
Să treci de ora tirzie
Să mai întirzii
Pe unde rămurește ramul mărului
Vestind rodul
Să simți liniștea vie
Trecerea gîndului în poem
Apa riului chemată de murmur
Să porți o singură dragoste
O singură mare imagine
Atingere utilă
Aer pe care-l respiri
Ce-ți dă putere și crez
De a osteni din ce în ce mai des
Lingă lumina Patriei.

ATELIER DE PROZĂ

Spovedania lui nea Pieptan

Cu vreo douăzeci de ani în urmă, fiind în vacanță la mare, stăteam în Constanța, într-una din seri, neavînd alt program, am hotărît să fac o plimbare pe dig pînă la far, așa se obișnuia pe atunci, în jur de ora șaptea, seara, toată lumea se plimba pe faleză, apoi, cine avea bani se retrăgea la cite un restaurant cu muzică și dans, partea a doua a programului nu mă atrăgea, am mers ușor și elastic de la farul venețian, țineam partea mării și a Cazinoului, sub mine valurile se săltau pe stînci încercînd să ne stropească în joacă, nu era vînt, nu era briză, nimic nu le ajuta, spumegau de furie și se întorceau în larg așteptînd momente mai favorabile. Mă opream din cînd în cînd să privesc vapoarele ancorate în larg, era încă lumină dar pe ele se aprinseseră becurile, multicolore, semănau cu pavilioanele de călușei și cu roata cea mare, îmi transformaseră marea într-un bilci. Plecați, mă, de acolo, că nu

aveți autorizație de stricare a peisajului ! O sirenă, în semn de protest, s-a auzit din larg. N-au plecat. Pe digul portului și al farului inghesuiala era și mai mare, eram în plin sezon, am ocolit farul prin dreapta și la un moment dat am constatat că o mare felie din el este nouă, reparată de curînd ca în urma unei surpături, digul de asemenea, am întreat pe unul din marinarii care stăteau de pază de ce i s-a făcut farului operație de chirurgie estetică, a zîmbit, a fost astăzi iarnă furtună de gradul unsprezece. „Cormoranul” a fost lovit de dig și în cele din urmă a eşuat acolo, acum este la Reșița la topit. Știam că sînt doar douăsprezece grade de furtună așa că mi-am imaginat prin ce a trecut unul dintre cele mai mari mineraliere pe care le aveam pe atunci...

Stăteam singur în birou, cu geamurile deschise, era cald și bine, afară se auzeau greierii, ce căutau pe beton cînd aveau

un maidan întreg plin cu bălării la dispoziție nu știu, dar unul din ei se afla precis sub geamul meu, asta suferea de singurătate și venise la șuetă să-mi țină de urit, toată lumea plecase acasă numai eu pe baricade, completam registrul cu plecările pe a doua zi, o parte din curse le și onorasem, ferice de Savu. Papa era la un comandament pe municipiu, dacă termin devreme trec să te iau, încă nu trecuse și eu aveam chef să fac un duș și apoi o plimbare la Șosea, toamna nu avea să țină o veșnicie și nici seri așa frumoase nu mai întîlneam multe. Mă obișnuisem deja să nu dorm decît șase ore pe noapte.

S-a auzit o mașină, vine Papa, nu vine, zgomotul era de camion, s-a făcut iar liniște, eu și greierile mele ne vedeam de treabă, el cînta, eu munceam, să te vîd la iarnă ce-o să faci ?, a intrat în birou nea Pieptan, un bătrînel plin de cute pe față, în suflet nu se vedeau, de statură mijlocie dar robust, era îmbrăcat cu o cămașă cadrilată și o pereche de pantaloni de doc, albastre și cămașa și pantalonii, îmi plăcea la el că era mereu îmbrăcat curat, nu elegant, nici n-ar fi putut la meseria lui, ci curat. Toată lumea din garaj i se adresa cu respect, unii, mai fa-

miliari, se vede, îi spuneau „căpitane”. Mi-am adus aminte că și tata fusese pe front pînă în Tatra așa că m-am gîndit să-l întreb pînă unde ajunsese el.

— Căpitane, pînă unde ai luptat ?

— Pînă la New York, dom' Dănuț.

— Te-am întreat serios și dumneata te ții de glume.

— Nu glumesc. Eram cu „Cormoranul” în cursă spre New York cînd a fost arestat maresaul. Pînă am ajuns, pînă am descărcat s-a făcut Anul Nou. Am stat în America nouă luni. Ce viață, ce distracții ! Eram tînăr și în putere, vasul ancorat, noi mai mult pe țîrm.

— Dumneata ai fost căpitanele „Cormoranului” ? am întreat eu cu un ton foarte respectuos descoperind firele albe pe care le avea din abundență în păr.

— Căpitanele mecanic. Așa se numea pe atunci. În curse mai mult în sala mașinilor stăteam, dar cînd acostam nu apăream la bord decît cu două zile înainte de plecare. Aveam mecanici buniceii care știau ce să facă în lipsa mea. Eu veneam ca un „luftinspector” să vîd dacă au terminat. Nicî nu aveau prea

multe de făcut, vaporul era aproape nou.

— Cît ai călătorit ?, curiozitatea mea infantilă nu mă lăsa.

— Paisprezece ani. La optsprezece ani am plecat cu un hîrb spre Singapore.

A tăcut și și-a strecurat privirea printre cele două pleoape precum lumina printr-un felinar de camuflaj. Părea mai bătrîn sau așa mi se părea mie, cîtîsem prea multe cărți în care personajul care face declarații neconvenabile sau își amîntește o perioadă tristă din viață trebuie să pară mai bătrîn, îmbătrînește sau chiar albește instantaneu. Nu, nea Pieptan chiar părea mai bătrîn acum cînd mă ridicasem în picioare și astupasem becul cu spatele, căutam în fischet un chibrit ca să-mi aprind o țigară. Lumina cădea din alt unghi pe fața lui plină de riduri și cute ca cea a unui eschimoș.

— Cum ți-a plăcut Onedin ?, l-am întreat eu ca un ziarist stagiar de la Dilga.

— Alte vremuri. Nu sînt atît de bătrîn pe cit par așa că eu nu le-am prins. Pot să aprind și eu o țigară ?

Bucuros că începca totuși să se lege între noi un fel de apropiere, un fel de comunitate ca între fumători i-am aprins eu țigara pe care o scosese din-

Cornel Brahaș

AGENDĂ CU PASTELURI

Realul ca sensibilitate

Cornel Brahaș a debutat precoce și s-a bucurat, într-un anumit moment, de o frumoasă notorietate, dar, cum se întâmplă în asemenea cazuri, nu puține în peisajul zilei, ulterior a fost silit să se confrunte cu exigențe supradimensionale, proprii virstelor maturității. Ce-i drept, ezitățile criticii au fost (și mai sint încă) întreținute de propriile ezitări. Poetul s-a dovedit inegal și a făcut imprudența de a publica și textele pe care le-a scris în criză de inspirație.

Tinăr și astăzi, el e, neîndoielnic, un talent. Ciclul *Agendă cu pasteluri* aparține unui poet care (pe)trece realul prin filtrele senzualității și îl îmbogățește în măsură în care îl decantează. Nu cu un „transcriptor“, nu cu un „grefier“ avem de-a face, ci cu un sensibil ce alege din oceanul de semne pe acelea pe care le simte pregătite să-l exprime. Concordanța e așa de atent urmărită încât duce adesea la prețiozitatea specifică stilistilor, și e uimitor că tocmai ei nu i-au recepționat-o.

Ultimele poeme ale lui Cornel Brahaș par a anunța o revenire (vom vedea cit de spectaculoasă) și o nouă virstă poetică (pe care o dorește el însuși).

CONSTANTIN SORESCU

Tablouri intense din luncă

cuvint nu există și lunca e fericită
salcia se lasă peste umbra ei
fără ca nisipul să alunece-n riu
lupul se joacă sfios cu puii caprei
cocostircul are trup
atit cit ii trebuie pentru dragoste

la fintină întilnesc eroi de romane străvechi
așteptind cursa de seară au terminat de prășit
au mîncat ultima conservă
se-ncurcă-n veșminte

cuvint nu există și lunca e fericită
imi vine să scriu și n-am ce
și n-am îndrăzneala să obosesc

la fintină întilnesc eroi de romane străvechi
au terminat de cosit finul zilei
eu trebuie să traversez stratul ăsta literar
așezat gros pe gindul luncii
dar razele lunii
nu mai au trup să acopere drumul întreg
și c-o să ies în lume printr-un trandafir întunecat
nu-i de mirare

Toamnă anapoda

așteptați-vă la mine
fluturi deocheați pe malul riului în jos –
văd opt avioane
gindul m-așteaptă pe mine de-asupra păpădiilor

(adică nu m-oi coace
să mă usuc de floare...)

ninge
nu sint prea lung –
îngerii scad în intensitate

la capătul nucului se repeta alt nuc
în capul aerului se fac repetiții
pentru nuc nou
spre sfîrșitul nucului nou – ani imenși

în arama muntelui – ora
cînd se furișează spre nimic cimpiile
singurătatea mă crește pentru sine
cu grijă uneori cu perfidie

Înfrînt de aventură

pornind pornind
și nevinovat –
la capătul riului fluturi
care nu se transmit

zorile imi curăță drumul cu umbre de măceș

atmosfera nu se poate apăra de mine

s-a dus vremea cînd întindeam mina
după stol de păsări luminoase
să mîngîi poezii întregi

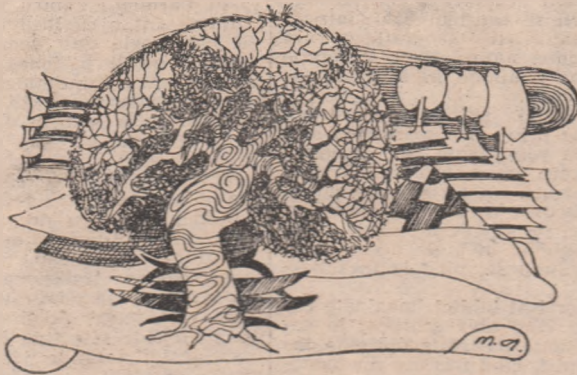
în luncă în luncă
și nevinovat –
n-am mai cunoscut astfel de chin
m-am oprit să fac dragoste
și m-a ajuns umbra
fugea tot atit de repede ca mine
dar ea nu s-a oprit
să facă dragoste

Furtuna de fluturi

ruguri mari albăstrind singurătatea
– așa ceva este riul
fluturii au dat deja colțul zilei

să revin la aducătoarea mea în luncă
– furtuna de fluturi –
ea mingieie totul fără să spere

la izvor la deschizătura lumii – trandafir fericit
el nu tot ia lumea de la capăt
plopul insingurînd văzduhul bun de văzut
razele lunii – ginduri care miine nu se mai întorc
salcia răcoroasă pe tot parcursul trupului meu

tr-un pachet de Mărășești, pe
a mea o refuzase.

Stătea pe scaun în fața mea
și se chinuia să tragă din țigara
prea compactă pentru a se a-
prinde atit de ușor, a aruncat-o
pe fereastră și și-a aprins singu-
r alta, mai scuturată.

– Bună seara. Aruncați cu
artificii pe fereastră? În cadrul
ferestrei, ca într-o ramă de
tablou, a apărut capul lui Co-
jac, paznicul de curte noaptea.
În colțul gurii avea o țigară
aprinșă și un zimbet chinuit
ironic, semăna perfect în clipa
aia cu cel care ne delectase
cu serialul ce-i purta numele.
Nea Ștefan îi purta doar po-
recla.

– Nu, bă Ștefane, dar mără-
șeștile astea au atitea bețe în
ele că n-ar lua foc nici o șiră
de paie de la ele. Nea Pieptan
era nervos căci își terminase
țigara proaspăt aprinșă din trei
fumuri, atit fusese de scuturată.

– Eu nu am deloc țigări,
iar dumneavoastră le aruncați.
Așa o fi și pe lupta cealaltă?

Apropoiu fusese direct. Am
scos cîteva cuie de coșciug din
pachetul meu și i le-am oferit
prin fereastră.

– Mulțumesc, dar nu iau. Nu
e bine să dai nimic prin fe-
reastră. Zimbea mînzește. Vin
eu înăuntru și vă spun și
bodaproste.

A dispărut din cadru.
Statura lui masivă și-a făcut
apariția în tocul ușii deschise.
Iși păstra zimbetul.

– Dumneata ești pocăit, nea
Ștefane?, am întrebat eu fără
nici un resentiment.

– Nu, dar sunt superstițios.
Cîte am trăit eu în șaiszeci de
ani să ai dumneata sănătate.
Mulțumesc pentru țigări, to-
varășe. Așa a fost mai bine?
Ieși fără să mai aștepte răs-
punsul meu.

– Așa e zurliu rău. Nea
Pieptan se inchinase. Am avut
și eu unul la fel pe „Cormora-
nul“, Citea din cărticică, simbăta
nu muncea, a vrut să țină niște
predici dar nu l-a lăsat șeful
de echipaj. Și în America așa
a rămas primul, cum am anco-
rat. Am aflat mai tîrziu, la an-
chetă, că fusese legionar. Acum,
am auzit, este mare popă de al
lor pe acolo. Dar i-a cioroit cînd
a plecat aluia care dormea sub
el cînspe lire. Derbedei.

– Ce fel de lire, nea Piep-
tane?

– Sterline. Astea erau cele
mai mari pe atunci. Eu cu
suma asta am stat la Wașbing-
ton, la un hotel, două săptă-
mini, ca un boier. Acolo mi s-a
tras. S-a îndrăgostit Meri de
mine. Și-a umflat pieptul.
Aveam o mustață de haiduc,
eram și chipeș în uniformă. Ce
mai, nu și nu. Să ne căsătorim,
să rămîn acolo, să mă angajez
mecanic undeva, nu erau încă
în criză, șomeri puțini, se
ciștiga bine.

– Dar te-ai plimbat ceva prin
America?

– M-am dus la ambasadă să
întreb noi ce facem? Cînd am
ajuns la chei căpitanul și încă
doi ofițeri s-au dus să vadă
unde descărcam, să întocmească
actele și altele. A doua zi nu a
venit decit unul din ofițeri,

secundul, însoțit de reprezen-
tanții firmei. A intrat la mine
în cabină și m-a întrebat ce-i
de făcut? Căpitanul și celălalt
ofițer șterseseră puțină, afla-
seră că noi am intrat peste
nemți și de atunci nu i-am mai
văzut. Descărcarea dura destul
de mult. Era încă război și
aveau prioritate vasele militare.
Pe oameni nu puteam să-i ținem
cu sila la bord și secundu-
lui îi era frică să nu rămî-
nem fără echipaj. Lume pes-
trită, fiecare cu păcatele lui.
În două luni am rămas jumă-
tate. Nu avea rost să-i consem-
năm pe ăștia la bord. Cei ră-
mași de-abia așteptam să ne în-
toarcem și să vedem ce este pe
acasă. Secundul a rămas și eu
am plecat la ambasadă. Eram
deja în patruzeci și șase. În
tren am cunoscut-o pe Meri.
La clasa întâia. Eram ofițer de
marină așa că-mi plăcea tot-
deauna să mă respect.

– Cum ai sărit în patruzeci
și șase? Eram nedumerit. Ce
să caute un vapor românesc în
patruzeci și patru în America.
Eram în război cu ei. Nu ne
bombardaseră Bucureștiul?

– Am incurcat eu anii. Eram
în patruzeci și șase. De asta
sunt sigur. Se scărpină în cap

cu mina dreaptă în care avea
iar o țigară aprinsă.

– Să nu-ți dai foc la păr.
N-are importanță acum în ce
an. Spune mai departe cu Meri.

– Ba are importanță. În
America am aflat, în martie, că
s-a schimbat regimul în țară.
Ce chef am tras!... Rămăsesem
numai noi între noi, cei plecați
cine să-i plîngă. Acum imi aduc
aminte. Noi am întirziat acolo
aproape un an că nu mai aveam
echipajul complet. Pînă au
venit alții din țară, pînă am
încărcat au trecut lunile. Eu
tot timpul cu Meri, nici nu am
simțit cum trec săptămînilor.
Părinții ei mă voiau de ginere.
Eram specialist în motoare și
în special în dizele. Dar cînd
se apropia plecarea am simțit
ceva, ca un fior, ca o neimpli-
nire și mi-am spus că nu e
bine, cum să plece vaporul fără
mine în țară?, cum să rămîn
eu printre străini?, Meri nu-mi
era străină dar mi-erău ceilalți,
nu se comportau ca noi, erau
citeodată și foarte naivi, ca
niște copii, dar în general erau
reci, nu că ar fi păstrat dis-
tanța, că ziceau că sunt demo-
crați, dar nu erau de ai mei,
trebuia să rumeg bine tot ce
vorbeam cu ei, chiar și glu-
mele, păreau prietenoși dar nu
erau așa în sufletul lor. Acolo
se merge pe principiul fiecare
pentru fiecare și dacă se poate,
eu să profit cit mai mult de pe

urma celorlalți. Eu asta nu
puteam să concep. Copilărisem
într-o mahala, eram obișnuit
cu vecinele care se imprumu-
tau de la mama, și ea de la ele
de un morcov, o cană cu ului,
puțin oțet... ăștia și-ar fi dat
la cap unul altuia și ca să-și
ia cearceaful de sub ei sau
perna de sub cap. Și gindurile
trebuiau să aducă un ce profit
acolo.

A rămas pe ginduri. Nu-mi
dădeam seama cum de a putut
să incurce anii în cronologia
poveștii, era marcat prea pu-
ternic de evenimentele de
atunci și totuși incurcase da-
tele. M-am luminat. Putea fi
vorba de un început de sclero-
roză. Cu timpul m-am felicitat
pentru perspicacitatea mea. Așa
era. Și tata care dorise atit de
mult să devin medic și eu nu-l
ascultăsem...

– Dom' Dănuț închide și hai
să mergem. Tata Dumitru în-
torcea mașina la geamul birou-
lui meu.

M-am uitat la ceas. Trecuse
de nouă seara și eu tot la
muncă, tot pe baricade cu nea
Pieptan...

ALEXANDRU
DAN POPESCU

(fragment dintr-un roman
în lucru)

cum să știu cine sint dacă sint terminabil?

dor să revin la aducătoarea mea în luncă
este atit de frumoasă
că iasomia o intristează
în aer se prinde
ca-n pinza de paianjân

Te iubesc fix

fluturile din mine se uită fix la fluturile din tine
elefantul din mine jînduiește elefantul din tine
tigul din mine ascultă de tigul din tine
trandafirul din mine tace trandafirul din tine
pleoapele se gudură pe lingă fiecare

eu mai sint
dar sint pe negindite (amin poezia
pentru sănătatea de-o zi)

pe coama dealului rulează scene din filmul

„Moara cu noroc“
jos la giră sălciiile fac figurație impresionistă
plopul –
nu e culoare pe care ei să n-o gindească
în uniformă pădurii străbune
tu –
miine vei fi foarte frumoasă
pentru că astăzi ai zimbet distinct
spre prinzul zilei vei fi foarte frumoasă
eu cunosc puterea soarelui în asemenea cazuri

fluturile din mine ascultă de fluturile din tine
trandafirul din mine repetă trandafirul din tine
peste roșu
singură, floarea de mac – o rușine în profunzime
și-au trup de om puțin cit sărutul

Toamnă concretă

soarele-n nori. Timpul tot în conserve
picură ziua
trupul trebuie să facă ceva : cuprinde clipa
pe marigini e o bucurie prelungă

liniște verticală. De ea se sprijină pătura
singurătate
de pictură naivă

universul se îndreaptă spre sud
dimineața fuge în trup
trupul
trebuie să facă ceva : cuprinde gindul

Romanul unei pictorițe *)

Impresiile pe marginea lecturii sînt aceleași, comune, pînă la identitate; „Viața prin hublou” se citește repede, cu plăcere, cu o curiozitate mereu sporită, și totuși, ultimul volum al **Margaretei Sterian**, nu e o carte de artă sau de amintiri despre oameni de artă, cum s-ar putea crede. Scriitoarea și traducătoarea excelentă, de mult impusă prin frumoasa cultură și aplecare spre talmăcirea cuvintului prin cuvint, **Margareta Sterian** oferă de astă dată un roman la modă din multe puncte de vedere. În primul rînd e un „mini”-roman, așa cum se poartă în ultima vreme, e o proză desfășurată pe mai multe planuri în care revelațiile și explicațiile se dezvoltă din una-ntr-alta, se complică sau se simplifică nu prin acțiune ca prin narațiune, apelînd și rezolvînd o formulă de povestire modernă.

Biografică pînă la pragul destăinuirii, dar anulînd multe aspecte autobiografice care au tentat-o, **Agar**, cea care vorbește scriindu-și parcă jurnalul personal cu voce tare, poate fi și anagramarea unui diminutiv din **Margareta**, ceea ce pînă la urmă are prea puțină importanță.

Viața lui **Agar** e privită ca o viață străină, ca un peisaj interior mai ales și descris, parțial, și detașat de fapte și oameni, așa cum privești cîmpurile și munții din avion. O lume de umbre din care răsar cițiva oameni vii și frumoși — **Bunica**, **Tom** — cițiva „monștri de familie” și o suită de personaje secundare realizate în tușe, puține dar groase, impinse spre caricatural, ca în pictură. O lume de umbre în Bucureștiul vechi, din cartierul **Armenesc** unde viața se petrecea monoton îngropînd copilării ciuntite de bucurii, tineretii fără orizont. Viața însăși a lui **Agar** pare un neîntreput și de întimplări dure, prea grele pentru o fețiță fragilă, izolată, lipsită de adevărată familie și în plus suferîndă, încercări care însă, nu fac decît să sîfînuască și să modeleze sufletul și așa sensibil al copilului.

Dacă prima parte a vieții lui **Agar** pare un fel de chin al unei crisalide închisă în coaja ei chitinoasă (care nu o protejează cît o izolează și nu o apără cît o sufocă), ieșirea din adolescență (marcată de o amintire frumoasă și tîrzie a anilor de liceu — limba română învățată cu profesorul de la liceul german care era pe atunci scriitorul **Ioan Slavici**) pare un adevărat zbor de flutur de la lumina zilei. Desprinsă de mediul ei, **Agar** intră brusc în lume pe poarta culturii și artei. Călătorește. Vede. Observă marcată de drumurile pe care le face încori greu neajutată de un trun bolnav. „Am murit la portile cetății **Histria**, către sfîrșitul acestui iulie, într-un autoturism parcat în plin soare, pe 40”.

Am murit acolo unde, altădată, am hoinărit împreună cu **T.** și am fost fericiți, adică laolaltă.

Așteptîndu-mi prietenii care vizitau cetatea, mulțumită că ei zăboveau pentru că, desigur, se bucură de cele ce văd, mi-am șters o lacrimă de umilință că nu i-am putut însoți; eu nu pot merge decît cu greu.”

Drumurile sînt marcate de observațiile artistului plastic, asociațiile se fac din acest cîmp de cunoștințe și impresii: „Atîția oameni cu obiceiuri atît de diferite, trebuie să trăiască laolaltă. Întîlnești uneori bătrîni de o rară frumusețe, un

tip patriarhal pe care nu-l cunoaștem și care nu are nimic comun cu cel al lui **Rembrandt** sau **Massaccio**; ei stau așa zile întregi, îmbrăcați tot în alb — costume arăbești cu minci largi și glugă, și de pe piatra din fața casei privesc trecătorii. Ei nu cunosc decît credința și contemplația. Călmul lor în mijlocul acestei lumi agitate este ca un balsam...”

Atență și de loc obositoare este analiza stărilor sufletesti, variate și bogate în nuanțe (elan, bucurie, entuziasm, abandon, indiferență, revoltă, admirație): „Mă aflam în neîntrepută gherilă cu viața pe care nu avusesem curajul să o privesc drept în față. Dacă vreun elan mă însuflețise, nu se dovedise viabil, dacă ieșisem dintr-o încercare, era doar pentru a mă vedea implicată într-alta și încă mai istovitoare. La nimic nu mai rivneam. Pînă și înțelepciunea proverbelor refuza să-mi dezvăluie tîcul ei”, după cum, neiertătoare — pe cit de blînd — duioasă este în alte cazuri — observația realistă, replica dură. Un astfel de portret în apă tare e al „americanilor” reîntoarsă să vadă ce mai e prin **România**: „... Sînt **Savinia** din **America**.”

— **Savinia**?
— Da? cine credea că sînt? (...)
— Ei, ce zici? A respirat; le-am poftit înăuntru. După ce s-a lăsat, diagnosticul, în fotoliul oferit, m-a interpellat: Ce te uiti la dumneaei? E „suivanta” mea, o fricoasă — n-o puteam lăsa așa și o mîncine ciinii... dar mă costă o groază de bani — poate că tot ar fi fost mai bine s-o las acasă. Totuși, o „decamu” singură? Nu e uzual. Cînd o vezi, crezi că e de la **Oxford**, dar ea e de pe la **Tirgul** țoalelor din **București**; părinții ei au fost... Ei, unde merge mie, meargă și suta... aici la voi... Da? mult nici nu stau și vreau să-ti spun de la bun început pentru ce am venit la dumneaei: nu știam dacă mai ai portretul meu și dacă mai trăiești. Mai bine zis, invers. Dacă îl ai, dă-mi-l!”

Cu confesiuni dureroase, cu observații subtile, cu o filosofie de viață din care străbate un sănătos mod de a privi răul, boala, sărăcia, nezarurile, deziluzia, moartea celor apropiați, cu o sensibilitate strună care nu-i nici melancolică, nici pierdută în reverii, așa izolată în amintiri, trăind de fapt în prezent și reevaluînd trecutul, „Viața prin hublou” are un farmec aparte, farmecul unei lumi vechi anuse, deloc literară, combinat cu fascinația călătoriei, a confrunării cu alte orizonturi spirituale, cu alte lumi culturale și eoul lor în conștiința autorului, care aici, cel puțin, nu se mai ascunde „sub personaje” pentru a-și exprima convingerea. Nici nu se putea ea, pînă la urmă, fibra pictoriței să nu străbată, numai că acest teritoriu nu aparează povestea, nu o sufocă.

„Viața prin hublou”, născută cu 15 capitole nu are o continuare directă în pelerinajele artistice din „Scînteia”, ele, trăiesc reunite prin personaje, prin trimiteri, prin evocările anterioare, alcătuiind a doua față a personajului autor-narator, pictorițe-prozatoare-poetă-traducătoare: **Margareta Sterian**.

SIMONA VĂRZARU

*) „Viața prin hublou” de **Margareta Sterian**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1986.

Paralele muzicale

Corina Chiriac

Hotărît lucru, printr-atîcea circumvoluțiuni există, pe lumea asta pămîntească, patru stări esențiale: starea de spirit care pune strajă gurii noastre, atunci cînd ar bate-o gîndul să ne-o ia pe dinainte, starea de grație care ne instigă euforic la tot felul de ierarhizări și verdicte, în domenii pentru care n-am avut norocul să ne inscriem la vreo școală, starea vremii, de care luăm la cunoștință în contact nemijlocit cu rolul reumatismului în viața omului contemporan și, în sfîrșit, starea muzicii ușoare care tentează orgoliul, de regulă din afara sferei amintite, între altele, pentru că, pur și simplu afonismul nu doare... Privirea mi se oprește, involuntar, la cartea demodată din raftul muzical al bibliotecii. Deasupra unei fotografii și mai demodate, a celei care fusese, cîndva pe drept cuvînt, frumoasă, talentată și celebra **Françoise Hardy** scria, negru pe alb, fără menajamente: „Ea riscă să se stingă, încetul cu încetul, dacă nu reușește să-și reînnoiască stilul și repertoriul”. Autorul cu pricina, **Jacques Marny**, ivindu-se din noapte, siluetă, **Juliette Gréco** își lasă vocea să ne învaluiască într-un murmur, abia perceptibil, acoperit, din cînd în cînd, de tumultul străzii. **Ives Montand** se gîndește la toate, numai la vîrstă senectuții nu, în vreme ce **Marie Laforet**, cu ochii ei mari și melancolici privesc, undeva, în gol. Peste umărul drept al **Petulei Clark**, acceptată cam tîrziu de bravi insulari de peste Canalul **Minecii**, **Hugues Aufray** răspunde din mers unui reporter: „Ce este cîntărețul? Un personaj care a primit mult și care trebuie să dea și mai mult”. Foarfeca din

mina mea reține cîteva detalii din chipurile lor. Le unese. Extraordinar! Săptămîna aproape, leit, cu **Corina Chiriac**... Revizită, muzică ușoară tradițională, puțin jazz, puțin dans și teatru cît cuprinde. Mi-e cunoscută și scena aceea din colțul stîng al paginii. Mai întîi, o umbră, aparent timidă se proiectează, costeliv, pe pinza de spatele decorului. Ape: capătă proporții uriașe. Vedetele își dispută supremația. Ba nu. Se completează reciproc. „Cum o cheamă pe fata aia grozavă?”, se interesează, în limba maternă, cineva din numărul lui **Shakespeare**, cu ocazia Festivalului internațional de la **Sopot**. „**Corina Chiriac** și e din **România**”, imi la cineva vorba din gură. Despiciam firul în patru. Voce cu mari disponibilități timbrale și stilistice, din galeria modernă a șansonetei. Intonație de instrument electronic. Prezență scenică la cotele marilor exigențe. **București**, **Moscova**, **Berlin**, **Praga**, **Varșovia**, **Sofia**, **Belgrad** și **Roma** sînt capitale de țări și tot atîtea argumente ale unei cariere de invidiat. Ale unei arte interpretative care nu se afirmă doar ca o simplă întimplare, ci, mai degrabă ca o virtute înăscută din înseși elementele firii, cînd simburile de cutezanță simte nevoia să ia măsura talentului.

Cum ar arăta, oare, **Lionel Ritchie**, cu ochii **Corinei Chiriac**? Ei, parcă aceasta-i problema? Și foarfeca începe din nou să se plimbe printre nume și meridiane.

PETRE MAGDIN

A cincea dimensiune

„Mărul” lui Brâncuși

Orgoliu, **Muza adormită**, **Principesa X**, **Negresa albă**, **Eileen**, **Tînără fată sofistăcată**, **Portretul doamnei Eugene Meyer**, **Cap de femeie** sînt lucrările lui **Brâncuși** din care înțelegem ispită femininului, ca esență a frumuseții. Drumul spre forma pură ni se pare a fi probat de cele nouăsprezece variante ale sculpturii „**Domnișoara Pogany**”, realizate în perioada 1913-1935.

Percepînd existența unui adevăr esențial în ființă, **Brâncuși** a redus pînă la ultima consecință mai toate detaliile fizionomice, pentru a da primordialitate ochilor. Și nu ochilor ca reper anatomic — ci ochilor — ca oglindă a sufletului. **Ochii păginei**, cum le zice el, „au fost răspunsul lui **Brâncuși** la o lungă și de cîndă întrebare, pe care el și-o pusese lui sînsi, ca și alta lui **Da Vinci** — asupra celei mai de seamă minuni a creației, a vederii”, după cum spune **V. G. Paleolog** iar în ceea ce privește volumul ărilor. **Dan Grigorescu** remarcă: „... s-au simplificat și ale, au devenit gest”.

Fără a încerca să romantăm interpretarea acestei lucrări, lăsînd-ne influențați de evoluțiile brâncușiene, credem că, în simplitatea ei ultimă, în individualizarea și riguroasă, „**Domnișoara Pogany**” este forma universală ce-a nemurii femeii. În ochii „**Domnișoarei Pogany**”, devină cutremurătoare, **Brâncuși** a dus pînă la simplitatea ultimă frumusețea femeii. A femeii iubite sau oculte. A iubirilor impline, aminate sau ipotetice. Care au fost acestea, aflăm de la **Petru Pandrea** care, după ce spune că „în viața lui **Con-**

stantin **Brâncuși** se cunosc o serie de figuri feminine, care i-au innobilat și înfrumusețat viața”, enumerîndu-le, le definește astfel: „1) **Domnișoara Pogany**, ibovnică nemuritoare 2) **Peggy Guggenheim** amitie amoroasă, 3) **Domnișoara Lane**, ibovnică oficială și prietenă, 4) **Principesa X**, clientă, amică și amantă, 5) **Nouche de Gramont**, amantă refuzată și subreta mării sale iubiri nerealizate în căsătorie după idealurile și gusturile sale rurale”.

Puterea magică a sculpturii „**Domnișoara Pogany**”, care incită deopotrivă sufletul și mintea privitorului, este revelată prin finitudinea infinitului. Starea emoțională ce ne încearcă privind frumusețea în femeia de-finită, este răspunsul la explicitatea tainic cerută de lucrare. Supremă dimensionare spirituală, de la cuplul uman la cuplul cosmic.

Reușind să esențializeze infinitatea frumosului în finitudinea unei lucrări, „**Domnișoara Pogany**” devine „mărul” pe care **Brâncuși** ni-l întinde ademenitor, într-o pătrunderea universalei frumuseți.

★

Mistuitoarea frumusețe a sculpturii m-a tentat să aflui. Cînd am reușit, am refuzat să privesc. S-ar putea ca **Margit Pogany** să nu fi fost frumoasă. Și atunci deziluzia ar fi destrămat mitul. Sau, dacă ar fi fost de o cutremurîndă frumusețe, mitul s-ar fi pierdut într-o simplă constatare.

DAN CĂMPEAN

Cronica muzicală

Confirmări în lumea simfonismului *)

Tribunele deschise tinerilor noștri compozitori au devenit de cîteva ani o permanență a afișului de concert bucureștean, păstrînd însă cu consecvență un profil cameral. Pentru autori, aceste ocazii de dezvoltare a unei creații, de înfățișare a unui mesaj pornit din sine către lume, către viață și timp, sînt incurșuni oferite publicului de a pătrunde în universul artistic propriu compozitorilor, dar și ferestre prin care compozitorii se primesc pe ei înșiși prin muzica lor.

Recentul concert al orchestrei **Radioteleviziunii** a conturat însă un alt profil al acestor manifestări: cel simfonic, dînd o nouă dimensiune acestor portrete componistice, portrete creionate prin intermediul versiunilor interpretative semnate de bagheta lui **Ludovic Bacu**.

În **Concertul pentru flaut și orchestră „Modalis II”**, **Sorin Lereșcu** realizează un interesant echilibru al celor două entități timbrale ce-și preiau discursul într-o continuă evoluție a dialogului solist-ansamblu. Fuiorul melodic modal al flautului se deapănă într-o melopee unduitoare, ce se degajă din atmosfera aerată a lucrării, iar frazarea lui **Virgil Fricu** a decupat cu rigoare această ambianță sonoră, într-o lentă devenire și acumulare. Sugestiile propuse de unul dintre partenerii instrumentali fiind preluate de celălalt, care îi adaugă un plus de „forță”, integrîndu-i-se total.

Prin contrast, **Concertul pentru vioară și orchestră**, al **Măiei Ciobanu** relevă o lume sonoră contorsionată, cu oaze de liniște încorporate într-un travaliu alert. Prin această talmăcire, datorată lui **Ladislav Horvath** alături de formația **Radioteleviziunii**, concertul a apărut fremătător, într-o luptă de refăurire a substanței sale; materia componistică este smulsă parcă pentru a fi modelată; ea nu a lăsat impresia unei curgeri în matricea sa, elaborată cu strictețe, munci-

tă, clădită. Elementele tematice sînt din ce în ce mai mult disecate, rupte, formînd noi imagini, inspirația lor aflîndu-și sorgintea — după afirmațiile autoarei — în tabloul lui **Mondrian** „**Mărul în floare**”. Realizarea solistică — dificil de concretizat — a imprimat coordonate pregnante, oglîndînd și culoare și nerv și aplomb și lirism.

Față de luxuria de efecte orchestrale ale acestui opus, **Simfonia Doinei Kotaru-Nemțeanu** a vădit mai multă unitate și limpezime, structurîndu-se din contraste, din lumini și nuanțe. Cele trei părți ale partiturii articulează un întreg bine încheat, construit cu rigoare și cu eleganță. Spontaneitatea și cursivitatea scriiturii (tipică muzicienilor) dar și forța de expresie și fermitatea conducerii fluxului simfonic fuzionează, dînd consistență gîndirii și exprimării artistice. Talentul rafinat al **Doinei Rotaru-Nemțeanu** (ilustrat pînă în prezent mai ales în registru cameral, dar și în cel concertant) irumpe aici într-o strălucitoare lume sonoră, dozată cu o sinceritate cuceritoare. Filonul inspirației de factură folclorică apare distilat în retortele unui modalism de caldă expresie, relevat cu căldură și fantezie. Energie, forță, dar și nostalgia doinei, vervă și scilpire se pierd într-un final de mare sensibilitate, o cantilenă a clarinetului ce dispare, lăsînd însă urme în memorie.

Prime audii — cîtee dezvoltate pe retina prezentului vieții de concert cu o profesionalism și o știință deopotrivă a creației componistice și interpretative — ce vorbesc despre o școală muzicală matură, ce-și cîntărește și valorifică implinirile.

ANCA IOANA ANDRIESCU

*) Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, dirijat de **Ludovic Bacu**, duminică 11 ianuarie 1987.

Codru-i frate cu românul

Poate că nu e cuvânt mai des folosit în poezia populară românească decât **codru**, așa de iubit și cântat de marele poet național Mihai Eminescu: „Ce te legeni, codrule / Fără ploaie, fără vânt,

Codrule, codrule / Ce mai faci draguțule ?”

Iată câteva titluri ale unor poezii eminesciene: **Codrule, Măria-ta, Povestea codrului, Freamăt de codru, La mijloc de codru, Peste codri sta cetatea**. Codrii imenși i-au servit românului de adăpost în vremea năvălirilor și, când bejenia se prelungea, românii defrișau terenuri pentru locuințe și semănat. Lemnul de construcție și foc era la tot pasul în codrii care înconjurau satele din vechime.

Originea acestei vorbe este o dovadă a continuității multimilenare și statorniciei neamului nostru. Mai întâi trebuie să amintim că acest termen are înțelesul de „pădure mare” (la care ne-am referit mai sus), dar și „bucată de mămăligă, de piine”. Se acceptă astăzi ca pe o axiomă ideea că la baza **codrului** românesc stă latinescul **quadrum** care însemna „pătrat”. Acel **quadrum** s-ar fi transformat în **quodrum** și apoi **codrum** cu evoluția semantică de la „bucată pătrată” spre

„bucată în genere”, cu specializări: „de piine”, „de mămăligă”, „de pământ”, „de pădure”, „pădure”, „munte păduros”. Cuvântul există la albanezi sub forma **kodrë** (= **Kodër**) și înseamnă „munte, deal, colină”, sens care ne întîmpină încă la bănațeni, istoromâni și în Crișana. Deși majoritatea cercetătorilor români și străini susțin originea **codrului** în felul explicat mai sus, n-au lipsit păreri care puneau acest substantiv pe seama fondului prelatin autohton (Hasdeu, Philippide, Pascu, Gh. Ivănescu, A. Vraciu, Miklosich, Barić, Reichenkron). De exemplu, Hasdeu îl explica prin sanscritul **ka + dru** „ce arbore”, adică „ce mulțime de copaci!”. În favoarea vechimii multimilenare a vorbei în discuție pledează și comparația nesemnălată pînă acum cu sanscritul **kudhra** „munte”, întocmai ca în albaneză, Banat, Crișana. (E. Burnouf, *Dictionnaire classique sanscrit-français*, Paris, 1866, pag. 170). Credem că aceasta este o dovadă a vechimii și continuității graiului străbun daco-get pînă în idiomul românesc de astăzi. În limba strămoșilor băștinași, cuvântul trebuie să fi sunat [kudra] și să fi însemnat „munte”. Găsim întemeiată și ipoteza lui Gh. Mușu, *Din mitologia tracilor*, p. 83, care deduce rom. **codru** „pădure”, din

l.e. *kadh „acoperămint, înveliș”. Evoluția de la „munte” la „pădure” este firească și e întîlnită și la alte familii de limbi.

Ar fi posibil ca inițial să fi existat două cuvinte cu sensuri diferite și din limbi deosebite: un autohton dacic ***kudra** „munte”, „pădure”, comparabil cu sanscr. **kudhra**, alb. **kodrë**, peste care s-a suprapus urmașul etimonului latinesc **codrum, quodrum, quadrum** „pătrat”, din simbioza cărora a rezultat cuvântul de azi cu formă unică, dar cu înțelesuri deosebite.

Originea prepoziției **lingă** constituie iarăși un temel al continuității. Explicată prin toate formele adj. **longus-a, -um**, mai ales **longo, longum ad, ad longo** care nu însemna decât „lung, ă” pe cînd vorba **lingă** pare a fi alt cuvînt de proveniență autohtonă cf. sanscr. **longa** „apropiere, alăturare” (Burnouf, op. cit., p. 549), care nu putea da altceva în românește decât **lingă**. Ceva asemănător ne mai întîmpină în letonă **lidzas** „apropiat”, lituană **lyg** „asemănător”, singalez **linga** (A. Riza în „Transilvania”, nr. 1/82). Nu poate fi acceptată referirea la „valoarea de însoțire a unei limite de la care s-ar fi ajuns la valoarea de situație în apropierea limitei” chiar și numai pentru motivul că, din orice formă a adj. **longus, a, um** am porni, rezultatul este adjectivul românesc **lung**.

Verbul **a merge** este explicat prin latinescul **mergere** care însemna „a se scufunda”, după ce s-a abandonat ideea originii din **meo** și **pergo**. Se admite

așadar o evoluție semantică de la „a se scufunda” la „a merge, a se deplasa”. Invățații s-au gândit că doar de pe culmile munților plecarea unui om se asemănă cu scufundarea sa în văi. Și albanezii au verbul **mergoni** „a se depărta”, explicat de lingviști tot prin latinescul **mergere**. În lucrarea **Alte etimologii românești**, acad. Al. Graur atrage atenția asupra asemănării româneșului **a merge** și a franțuzesului **marcher**, acesta din urmă explicat în diverse moduri printr-un etimon germanic, **Domnia** sa reconstituie un latin ***mergo**, comparabil cu sanscritul **marga** „drum, cale” cu o întrebuintare mai ales în graiurile rustice și păstrat în ariile laterale ale latinei. S-a sugerat și influența unui termen paronim din substrat apropiat de albanezii **mergoni** (I. Fischer, în *TILR*, II, 1969, p. 158). Este probabil ca în graiul daco-geților să fi existat un verb asemănător cu cel românesc de azi cf. sanscr. **margayami** care avea chiar sensul „a merge”, înrudit desigur cu **marga** „drum, cale”, rădăcina **mrg** (vezi Burnouf, op. cit., p. 504, 769). Poate așa se explică și pronunția ardeleanească:

„Pe dealul Feleacului / Mărg carele Iancului” ori varianta să **margă** întîlnită la cronicarii moldoveni. Ca și de alte dați, sensul moștenește semnificația băștinașă, iar forma reflectă, de cele mai multe ori, pe cea a cuvîntului latinesc, dacă în cazul lui **a merge** s-a produs o interferență a unui cuvînt dacic cu unul latinesc.

Margayami... langa... kudra. Ce mult se aseamănă cu: **merge... lingă... codru!**

S-a spus pe bună dreptate că, printre cuvintele românești cu etimologia necunoscută, unele trebuie să fie strămoșești, autohtone. Exagerările, absolutizările, în sensul negării elementului prelatin din Dacia ori a reducerii nejustificate a importanței factorului romanic sînt neștiințifice și deci inadmisibile.

Se știe că verbul românesc **a țipa** are două sensuri: „a striga” (cu etimologia necunoscută), dar comparabil cu termeni baltici și „a arunca” (tot cu etimologia necunoscută), care ne întîmpină numai în Ardeal, leagănul poporului dac. În zadar încercăm să găsim vreo similitudine în limbi din Europa: o întîlnim numai în sanscrită unde **tip** însemna „a arunca, a azvîrli”, aceasta fiind o dovadă în plus a conservării peste milenii a acestui cuvînt autohton chiar în inima statului vechi dacic.

În seria paralelelor cu sanscrită se înscrie și adj. și ed-verbul **iute**, explicat curent prin sl. **liut** „crud, groaznic, cumplit”. Dar în românește **iute** înseamnă, în primul rînd, „rapid”, sens pe care îl are numai sanscr. **jutas** „repede”. Ca atare trebuie să admitem ideea că cel puțin această semnificație a putut exista în idiomul daco-get, de unde a fost moștenită în limba poporului românesc de azi.

ION CÎRSTOIU

Un tînăr autor, o carte

Ioana Călina Marcu — „Riu tăcut, riu adînc”, Editura Cartea Românească, 1986

Ioana Călina Marcu debuta în 1983 cu versuri ce păreau notate în grabă pe manșeta gustului și sensibilității altui timp; **vetustul**, acclimatizat pe înălțimile stîncose și rarefiate ale artificialității, colinda în lung și-n lat cărările (incurcate, nici vorbă) versificate, opra la drumul mare **teme și motive** de profundă rezonanță jefuindu-le de podoabele scumpe, oferindu-le în schimb, hainele ponoșite ale imitației; toate sub amenințarea șișului ermetismului și a briceagului cu șase lame de obscuritate.

Iată-o pe autoare revenind, după trei ani, în librării cu un nou volum: **Riu tăcut, riu adînc**, volum pe care, răsfoindu-l, trebuie să recunoștem, îl așez hotărît deasupra debutului. Anii care s-au scurs și redactorul de carte (unul din poezii de referință ai literaturii contemporane și, totodată, unul din editorii de prestigiu — I-am numit pe Mircea Clobanul) au fost buni sfătuitori.

Rostirea sincopată, mai vechi, care trăda pînă la urmă o stînjenitoare incoerență, s-a domolit găsind albia unei frazări curgătoare, denotînd o

bună însușire a „respirației” care, iată, devine importantă nu numai pentru cîntărețul de operă. Chiar dacă **simbolismul** poetei gravitează în continuare în cîmpul de forță al unui malarmanism „aprivoazat” de Ion Barbu, stîns de versul acestuia, pînă la urmă, în colbul balcanic, totuși se poate observa o mai moderată (și, în același timp, adecvată) folosire a simbolului: zborul, ecoul, fumul, cristalul, oul, șarpele, vulturul, țărnul, riul, aripa, noaptea, ochiul se încarcă — dipcolo de mesajul lor strict, dincolo de „voitajul” istoriei culturale — de o tensiune a stării de spirit: „Tremură sub legile / verdelei iedera privirii, / larma zilei se adaugă / unei mîhniri de o clipă. / Iată, a început să fie tîrziu și hoții de viață / dau iarăși năvală. / Apără-ți trupul. / Si descleștează-ți pumnul dacă mai poți. / Sub steaua neagră, / un creștet aplecăt își spune ruga. // Stăpina nopții naște / încă o dată / verbul trupului meu”. (**Amurg**).

Impersonalității cu viziera livrescă trasă pe ochi i se opune în aceste versuri o tulburare sufletească pe care poeta o notează cu mai multă spontaneitate;

se simte mai acut nevoia de confesiune decât impulsul cultural: „N-ai vrut să recunoști nici ieri, nici azi — / te-ai îndrăgît cu însuși duhul morții. / Ți-s încă vorbele întregi lăsate gurii / și risul tău mai poate da făturii ghes / să-nceapă jocul iar, să cînte, să danseze. // Ce trist s-aștepti ca lumea să dispară / din preajma ta, / să-nveți oșteanul să-și întindă trupul, / menirea rufei albe pe de-a-ntregul să-l înveți. // Zboară-n bătaia vîntului / veșminte rupte — crengi și frunze moarte. / Ai leacul cel mai trist la îndemînă: / să stai cu ochii-n gol lingă fereastră. / Privirea ți-a slăbit în așteptarea unui semn. / Sulemeneala, cea cu trudă pusă, cade / spălată de-nțuneric — și găteala / atît cit este iar își pierde rostul”. (**Monolog Ofeliei**).

Un abur medieval plutește peste aceste poeme ale singurătății; există, printre rînduri, o iremediabilă, nerăscumpărabilă tristete, o izolare care nu vine din mizantropie, ci din conștiința dificultății de a comunica un fond sufletesc în **dezacord** cu veacul aglomerat, zgomotos, irascibil, datat **imaginii**, disprețuind, adesea, cuvîntul pe care preferă să-l **vizualizeze** decât să-i asculte sonoritățile. Instrumentalismul simbolist, baladismul, poetica asonanțelor, poezii „cuvîntului” nu ar fi, în acest viitor al imaginii, decît o grămadă de grammofoane cu arcul rupt.

Sintagmele solitudinii inunda, aidoma unor ape freactice subterane, aproape fiecare poem; ieșirea din acest „înghet” al izolării nu constă în

plonjarea în aglomerația metropolei, în acordarea urechii după diapazonul șinelor de tramvai, ci într-o stare de contemplație extatică vecină cu argheziana rugăciune: „Fiii pămîntului / slujesc o credință puternică, / poemele lor se aud pînă la marginea / desertului mare...”. (**Fragment de peisaj**).

Alteori această stare este prilejuită de eterurile visării, de covoarele zburătoare ale somnului **inspirat**: „Iată ziua cînd umbra / muntelui se tirăște înapoi. / Un izvor străpunge valea palmei stingi. / Cineva mă întreabă: / «De unde-aceste rîni la mîini?» // Perdeaua de lumină se ridică — doar atît / cit să se vadă cum carnea / strigă, prinsă în somn: / în casa celor ce mă iubeau le-am primit» — // și o boare se depărtează ușor de buze: cîmp necules”. (**Poarta, XI, Răspuns în somn**).

Dincolo de gravitatea atmosferei, dincolo de tulburătorul apel pe care poeta îl face la răni și martirajul iubirii, la legea iubirii aproapeului, întreg poemul **Poarta** — adevărat act inițiativ, parcurs în trepte de solitudine, dragoste, devotare, renunțare, împăcare — este pradă ușoară criteriului **autenticității**. Persistă impresia de **bricolaj**, de trusă portabilă de gânduri, idei și sentimente ce pot fi asamblate la „domiciliul” oricărei teme majore.

Din această trusă cu care pot fi „remediate” orice fel de poeme nu lipsesc **șurubelnița** artificialității: „elicea copilăriei străpunge / catapeteasma mîhnirii” (**pag. 58**), **cioceanul de lipit** termenii unor metafore imposibile: „poetul născut în adîncuri / de malca bătrînă a mării / încalecă monștrii cu mult înainte de începerea brizei” (**ibid**), **țipi-**

rigul și pasta de degresat asociații bizare: „...Ziua s-a sfișiat / în țeasta ascuțită / a unei pietre de hotar” (**pag. 59**), **burghiul** insinuărilor goale: „o femeie goală / improspătează vîzduhul rotindu-și / albele brațe” (**pag. 56**), **bomfaierul** unor îndemnuri obscure: „Ți-pați, lucruri străine / scoici, răsunăți. Tinguiți-vă / seve necunoscute” (**pag. 54**), **șpaclul** prețiozității erudite: „...acolo unde se naște / sincronia unei alte neliniști” (**pag. 38**), **banda izolatoare** a declarațiilor pătimașe: „Te iubesc, slăbiciune! / Cui să te incredintez?...” (**pag. 22**), **șmirghelul** uzat al banalității crase: „Mintea lui pruncă a înflorit / un luccafăr de noaptea” (**pag. 20**), **preducacua** nucii în perete: „coastele femeii / se vor umfla de țipetele facerii (sic!)” (**pag. 51**), **cheia franceză** („mopsul” autohton) a imagisticii naiv-apocaliptice: „Fie, trecă peste noi și suflarea / acestor serpi istovîți de otrăvă...” (**pag. 44**), **țigvaisul** de albit de spaimă în fața unui scenariu „policiere” avînd ca protagonist un James Bond de sîdef: „Scoici ucigașe, aruncă miasme-n vîzduh” (**pag. 44**), **terpinolul** de lipit vorbe: „pe cînd aburii nopții ne sterg / umerii fără pereche și frunțile, miinile neogîndite”. (**pag. 42**).

Progresul înregistrat la nivelul mijloacelor expresivității, abilitatea de a construi nu vor fi depline fără spiritul critic, care, în actuala etapă, înregistrează „valori” sub media fair-play-ului literar admisă în concurs. Și cu acest volum, Ioana Călina Marcu rămîne înscrisă pe orbita, desigur nemăgulitoare, a lui „deocamdată nu”.

TRAIAN T. COȘOVEI

În jurul anticipației

Enigmologie și literatură SF

● **Enigmologie**. Doru Davidovici, aviator de meserie și prozator (exprimat și în genul SF), este autorul unei excelente cărți de enigmologie, ce a apărut spre sfîrșitul anului trecut la Editura Științifică și Enciclopedică: **Lumi galactice. Colegii mei din neștiut**. Așa cum se poate observa, în titlu sint alăturată două sintagme de sine stătătoare, prima sugerînd obiectivitatea documentaristului, iar cea de a doua subiectivitatea pasionatului. Autorul a intenționat, probabil, să sintetizeze astfel structura cărții sale, dar

diferențierea obținută prin folosirea unor caractere tipografice de două mărimi nu pare suficientă. O altă inabilitate țînd de grafică: numele celor doi referenți științifici sînt scrise cu litere mai mari decît acela al autorului. În fine, textul de recomandare de pe coperta a 4-a, semnat de către unul dintre referenții științifici, nu conține nimic științific. Insumînd considerații de pseudo-critică literară. Trei mici semne de diletantism, purtate pe nedrept de către o carte bună.

Autorul este foarte informat, pîrînd în stare să scrie nu numai o carte despre obiectele zburătoare neidentificate (OZN) — cea de față —, ci și una de paleoastrofizică generală. Cu abilitate, el organizează numeroase informații într-un discurs argumentativ, a cărui elocință se bazează, în principal, pe **topos-ul** exasperării unui vorbitor care nu reușește să convingă un auditoriu stăpînit de prejudecăți. Respectivul **topos** este realizat de preferință prin interogații repetate. Referirea la calitățile pur literare ale cărții este deci inexactă, **Lumile galactice**

ale lui Doru Davidovici insumîndu-se mai degrabă oratoriei. De literatură țîne doar tonul unei confesii, precum și sporadicele exprimări ale unei autentice neliniști de căutător.

● **Antologie**. La Editura Albatros a apărut în acest an o antologie intitulată **Călătorii imaginare** (în limba maghiară). Antologator, prefator și autor al unor note bio-bibliografice: Medgyesi Akos. Textele aparțin următorilor autori: Herbert George Wells (**Mașina timpului**), Ion Hobana (**Întîlnire cu domnul Wells**), Jorge-Luis Borges (**Tîm, Uqbar, Orbis Tertius**), Cristian Tudor Popescu (**Hephron**), Selmeczi György (**Anunț arheologic**), Murray Leinster (**Prima întîlnire**), Ivan Efremov (**Cor Serpentis**), Ondrejcsik Kálmán (**Un obor galactic**).

● **Supliment**. A apărut numărul 8 al suplimentului **Biblioteca Anticipația** (revista **Argeș** nr. 11/1986). Trei proze de nivel valoric mediu sînt semnate de Mircea Ioan, Bogdan Ficeac și Györfy

György. Alexandru A. Boiu a realizat o „microanchetă” internațională de anticipație intitulată **Calculatorul viitorului va depăși imaginația SF-ului**, precum și un interviu cu inimosul animator și propagator radiofonic Dan Ursuleanu. **Genetica și transformarea umană** este un eseu semnat de Constantin Maximilian. Mircea Ioan este și autorul unei încercări dilefantistice de critică literară (**Imaginație și gîndire universală**), în care, spre regret, naivitățile stau alături de inexactități. Al treilea text semnat de Mircea Ioan este o scurtă relatare referitoare la cea de a 16-a Consfătuire a cenaclurilor de anticipație. Ar fi de dorit ca **Biblioteca Anticipația** să-și emancipeze sectorul de critică și eseistică, depășind prejudecata unei literaturi SF care „merge de la șine”, neavînd nevoie de comentatori avizați. Firese ar fi și ca interviurile să aibă în vedere și personalități legate în mod direct de creația SF.

VOICU BUGARIU

● **CONSTANTIN MARINESCU, București.** „Cu versurile noastre, ale celor care nu avem încă un nume, toată lumea este foarte exigentă. Ni se spune că nu se pot fi publicate pentru că nu se ridică la un înalt nivel. În schimb, în diferite reviste, întâlnim poezii slabe ale unor autori consacrați. Lor li se admite. Este drept?”

Da, este drept. Un autor — cum spuneți dv. — consacrat a ajuns la respectiva consacrare datorită unei creații valoroase, expresive, care a impus în conștiința publică o anumită convenție estetică. Ori de câte ori îi întâlnim semnătura, ne aducem aminte de „regulile jocului” propuse de el și versurile în cauză, oricât de slabe, ne spun ceva. În fiecare frântură de text irizează strălucirea întregii opere. Cînd este vorba însă de un autor necunoscut, neînregistrat de memoria noastră culturală, el trebuie să investească un efort suplimentar pentru a se face observat, pentru a acredita o nouă convenție estetică. Cu un asemenea autor sintem prin forța lucrurilor — și rîu pentru că așa am vrea noi — mai „exigenți”, adică mai înțeriți la propunerea de a intra într-un joc ale cărui reguli încă nu le cunoaștem. Lui nu-i rămîne, în această situație, decît să forțeze indiferența noastră, să ne cucerească.

● **MARIUS POPESCU STOLNICI, Slatina.** Aveți mare dreptate: „Sînt sterp. Degeaba bat în piept. Zadarnic rănesc foaia Și-mi frămînt măgăoaia.

Azvîrl privirea în natură,
Refluxul ei nu are gură.
Mîna îmi e paralizată.
Ideea-n creier nu adastă.”

● **P., Arad.** Versurile dv. sînt vechi, multe par scrise de un contemporan (minor) al lui Eminescu:

„Îi-aș fi dat aripa mea
și zborul meu ți-aș fi dat”

„uitați de legi, străini de vreme”

„lină trist și singur Domn” etc.

În mod surprinzător, printre aceste imagini din alte vremuri, apar și unele

GENACLU prin corespondență

invenții gramaticale specifice poeziei lui Nichita Stănescu:

„se făcea că se albastru
și era tirziu desigur”

Dacă tot nu puteți alege între secolul nouăsprezece și secolul douăzeci, eu vă sfătuiesc să vă decideți pentru secolul douăzeci și unu.

● **NICOLETA ALEXANDRA IONIȚĂ, Ploiești.**

„Oare de ce nu am aripi?

Eu de ce nu pot să zbor

Să zburd pe perne de nor?

Sînt încă mică...”

Ca elevă în clasa a XI-a nu sînteți chiar așa de mică. A venit vremea, într-adevăr, să aveți aripi (fiindcă ceea ce mi-ați trimis este fără nici o excepție terestru).

● **ELA GHÎTEANU, Ploiești.** Versurile dv. sînt copilărești:

„De bunăseamă că Iarna
voia să-și facă o prăjitură,
dar a scăpat din mînă zahărul,
care s-a așezat pe străzi,
pe case, iar copiilor
le-a venit ideea să se joace cu el...”

● **A. MIONESCU, Hunedoara.** Deși vă manifestați ca un autor naiv, din cînd în cînd găsiți cite o formulare emoționantă:

„M-atrage timpul înapoi

Ca un magnet.”

„Au tăiat vișinul

Așchiile rupte din viața noastră
Amestecate cu așchiile de copac.”

● **GHEORGHE D., Brașov.** Înțeleg că vreți din tot sufletul să publicați, dar deocamdată nu aveți ce.

● **OTILIA DRAGOMIRESCU, București.** Venirea dv. la redacție și explicațiile pe care mi le-ați dat în legătură cu impreciziunile în care ați compus versurile nu mi-ar schimba cu nimic opinia, exprimată într-un număr anterior. Mai bine trimiteți-mi site text și vă promit că mă voi strădui să identific în cuprinsul lor chiar și cea mai neînsemnată dovadă de talent.

ALEX. ȘTEFĂNESCU

Lumea cu amănuntul

Boris Becker — copilul minune al tenisului *)

A fost numit „adolescentul-tornadă” și „Boris bum-bum”. Loviturile sale sînt ca un uragan abătut asupra adversarului, scriau reporterii; învinge tot ce îi stă în cale. A fost „avansat” și în „postul” de Becker-bomba. Nimic din toate acestea nu îi poate șoca pe Boris Becker. „Nu sînt soldat; sînt jucător de tenis”. Dar ce jucător!

Cînd a devenit profesionist, în 1984, era nr. 720 în ierarhia mondială. În anul următor era pe locul 5 și devenea cîștigătorul celui mai prestigios turneu de tenis din lume — Wimbledon-ul. Nici un jucător vest-german nu obținuse pînă atunci învictatul trofeu, iar în istoria de 103 ani a turneului nu a existat un învingător atît de tînăr ca Boris Becker.

Mulți oameni de specialitate au încercat să-și explice „minunea” apărută în tenis. De-a dreptul violentele sale lovituri, (mingea atinge viteza de 250 km/h), atacurile fulgerătoare la fileu, stilul său temperamental și în forță, dar mai ales utiașă dorință de victorie și rezistența psihică au devenit celebre.

Francezul Henri Leconte, el însuși un tenisman de clasă, afirma: „Boris lovește, spune «mulțumesc» și pleacă”.

Cînd adolescentul din Leiman a devenit jucător profesionist, se vorbea de o perioadă de acumulare de doi ani. Dar învîțăcelul — el chiar arată astfel — a reușit imediat. La Wimbledon a luptat aprig pînă la victoria finală și a înfirmat cu acest prilej legenda că tenisul ar fi un „sport alb”, pentru că de multe ori plonjează după minge ca un adevărat portar. Becker arată adeseori ca un fotbalist după o luptă crîncenă cu noroiul.

Dintr-o dată, așa-zisul învîțăcel a devenit foarte mare, ridicat în slăvi de ziarurile de pe întregul mapamond: superstar, viitorul „nr. 1” în lume. A fost nu-

mit chiar și „o cură de întinerire pentru tenisul internațional” sau mai simplu „King Boris I”, conform ziarului englez „Daily Express”.

Adolescentul cu păr blond-roșcat (1,91 m și 83 kg) l-a învins pe americanul Kevin Curren, cu zece ani mai în vîrstă decît el, după ce mai înainte spulberase, cu loviturile sale năpraznice, visele unui John Mc. Enroe sau ale unui Jimmy Connors, eliminîndu-i din competiție. În afară de aceasta, este și primul învingător nescontat; nu a făcut parte dintre cei opt favoriți, care sînt în programul turneului capi de serie diferite pentru a nu juca unul împotriva celuilalt în primele meciuri. Peste 18.000 de spectatori de la Wimbledon și mai bine de 1 miliard de

tele-spectatori au fost martori ai stilului total aparte de a cîștiga al lui Boris Becker. Descori conduce, dar nu realizează punctul decisiv, alături este la limita eșecului sau clachează (la propriu) — așa cum a făcut în meciul deosebit de greu cu Tim Mayotte. — începe să schiopăteze (ce șoc pentru suporteri!), i se bandajează glezna, se întoarce pe teren și cîștigă ca și cum nimic nu s-ar fi întimplat.

Traducere, prezentare și adaptare de **GABRIELA ȘEICARU**

*) După revistele „Scala”, nr. 10 1985 și „Jungendscala”, nr. 3 1986

(Va urma)

Cronica literară în linii frînte de LINU

Mircea Radu Iacoban, Noaptea, volum în seria „Teatru comentat”. Editura Eminescu, 1986.

În teatrul său, Mircea Radu Iacoban își propune să trezească conștiințele.

Tabela de marcaj

Steaua... lui Hagi

Mă doare inima pentru plecarea lui Hagi din Regie, da' mi se și umflă pieptul la gîndul că decanul de fotbal al studențimii bucureștene se avansează căpitan în Ghencea. Și-abia aștept să văd cu ochii mei ce ochi vor face dinamoviștii Kievului cînd vor da nas în nas cu Prislea cel voinic, crescut la șoldul lui Gino Iorgulescu și dezlegat cu suflet studențesc spre a mai mare echipă a noastră, ajunsă pînă-n „Super-Cupa Europei”. Pentru că, știți cum se spune, un jucător mare strălucește cel mai bine într-o echipă mare. Cazul lui Loți Bölöni și-acum al lui Gică Hagi, identice ca două picături de apă fermecată, făcută parcă anume pentru a da mărăție Stelei. M-aș prinde pe orice că Steaua lui Hagi o s-arate a echipă braziliană, pentru că și el, fahirul Regiei, o să-și regăsească grabnic stilul brazilian... Și-acum, să trecem mai departe, frunzărind transferările din umbra celei a lui Hagi. Un alt măruntel voinic s-a coborît la București venind din Hunedoara. E Mateuț-pătrunzătorul, cel care, poposind în șoseaua Ștefan cel

Mare, o să-i facă mingi de gol lui Cămătaru, dar o să-i mai facă și concurență la titlul de golgeter, cu pofta sa de șut de la distanță. S-ar zice că și Goanță e de-acum dinamovist și că Liță Dumitru-ar fi fugit de Cernăianu. Asta e și-mi pare rău, dar, dacă mă-ntreba pe mine cineva, un loc de antrenor secund tot i-aș fi dat lui Liță la Rapid, că l-ar fi meritat cu virf și indesat și-ar fi avut și giuleștenii un conductor crescut la ei, între vagoane! De sub Timpa, spre întărirea Stelei Europei, sosește și talentatul Kramer, care ia urma foștilor brașoveni Stingaciu și Lăcătuș, cu șanse de a-i imita și în carieră. Dar lista transferărilor mai poate continua cu întregirile Morenilor pe seama dărniceii Victoriei și cu aerul proaspăt adus de promovările tinerilor în mai toate diviziunile A. Se-anunță un retur interesant, cu bătălie mare la „retrogradare”, cu ambiții, gînduri și iluzii dintre cele mai spumoase. Probabil și de asta ne place fotbalul atît de mult, că reușește mereu să ne amăgească frumos...

HORIA ALEXANDRESCU

ANTOLOGIA

cenaclului prin corespondență

Monica Tăut

CHITARĂ

inima ți s-a ofilit precum frunza moartă
păsări galbene coboară în lifturi de soc
soarele azvîrle zdrențe de foc
lifturi de foc și păsări de soc
din cer păsări galbene coboară
strigoii ca o stoară ne-mpresoară
să-i cîntăm din inimă ca dintr-o chitară
ah! strigoii dragostei
numai pentru doi trei lei
și cu sare ne presară
să-i cîntăm din inimă ca dintr-o vioară

POVESTE PENTRU MENURA

cine găsește o poveste frumoasă
să i-o ducă menurei
(ea locuiește în apartamentul 32)
eu știu una care îmi este de-ajuns
după ce s-a lăsat seara cu pași de
broască țestoasă
în casa piticului a intrat un drac
a pus la fierț o oală cu pietre
și-a clădit un foc aspru să se vadă
de unde venea

de-acum cine putea să-i stingă?
piticul și-a făcut un purice din inimă
și din cînd în cînd se apropia de foc
pînă a ajuns să-i strălucească în ochi,
îmi era tare frig, eram dincolo
de fereastră
și parcă mai vād și azi
cum dansa puricele acela pe jar

PISTRUI PE SUFLET

într-o zi cu ceață
(în calitatea mea de fost copil)
am făcut o păpușă de ață
repede repede pe-un perete de gheață
într-un hamac de ață
o păpușă de ață
și senină la față

noaptea am încercat să trec prin oglindă
de-acolo cineva mă amenința
își strimba la mine sufletul pistruiat

poate de-aceia spre dimineață
pe-un perete de ceață
într-un hamac de ață
cu coatele pe genunchi, cu un cap chel
în miini
o păpușă de gheață (fostă de ață)

INTIMPLARE FOARTE MICĂ, TOTUȘI DE VĂZUT CU OCHIUL LIBER

m-am măritat într-o zi cu orgoliul meu
și dacă n-am murit, mai trăim fericiți
și azi

MAMA OBIȘNUINȚA E ȘI A MEA

după ce a furat citeva cuvinte
copilul așezat în fața acvariumului
își spune poezia lui
pestii tac pentru că asta le-a intrat în
vocabular

AUTOPORTRET CU INDULGENȚĂ

ieri am intrat în magazin și am vărsat
sarea
(aveam de gînd să mă cert cu
vinzătoarea)
ea a văzut că n-aveam la mine ce trebuia
și m-a neglijat ca pe-o așchie-n pădure
atunci am găsit pe acolo o etichetă
și-am început să scriu, aș fi vrut despre
dragoste

dar cum nu m-a vizitat nicînd
aș fi fost smochina uscată
visînd să ajungă în blidul pașei
îmi pun cravata și pălăria
mă așez în oglindă și regret solemn
dar cite nu ni se întimplă fără să vrem?
asa că treacă de la mine
(și de la domniile voastre)
și amăritul ăsta de poem

RĂMAȘIȚELE OREI DE ZOOLOGIE

parameciul trăiește în apă, nu mă
îndoiesc
de cînd mă gîndesc la asta
și cămila de pe pachetul de țigări
a făcut o bătătură la genunchi.

MARI DIFICULTĂȚI CU MASCA

în general caut să mă simt cit mai bine
în pielea mea, strîmb croită de la-nceput
am papura
dar decît să-i caut nodul
mai bine-aș pune-o în vază

INTR-O ZI A VENIT GINDUL LA MINE ȘI M-A BĂTUT MĂR

dimineața lăptăresele mă uimesc
au halate albe și bafticuri și birfese
gunoierii mă lasă cu gura căscată
fac mizerie și gălăgie
dacă ies pe stradă fluieră
mă alungă cu coji de cartofi
atunci mă bate gîndul că s-ar putea
să mor într-o zi
gîndul mă bate măr, apoi mă părăsește
n-am decît să trăiesc mai departe
tot într-o veselie cu prietenii mei
dimineața lăptăresele, gunoierii
gîndul negreșit gîndul
și am o febră musculară de nu mai pot

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU

eminent militant pentru nobila cauză a păcii, pentru înflorirea civilizației umane într-o lume mai bună și mai dreaptă

Pe toate meridianele planetei, România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu se bucură de un înalt și binemeritat prestigiu, de stima și aprecierea tuturor popoarelor. Această imagine a țării și a marelui ei conducător, înrădăcinată temeinic în conștiința lumii contemporane, își are, fără îndoială, originea în mărețele succese obținute de poporul român în toate domeniile de activitate — succese indisolubil legate de gândirea și acțiunea novatoare, revoluționară ale secretarului general al partidului, președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu — precum și în acțiunile perseverente, constructive, profund umaniste ale conducătorului partidului și statului nostru dedicate apărării dreptului suprem al popoarelor la viață, la pace, edificării unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta

noastră. Largul interes față de opera de inestimabilă valoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu — materializat în editarea pe toate continentele a aproape 160 de lucrări ale secretarului general al partidului sau consacrate personalității sale proeminente — înalte distincții naționale și internaționale ce i-au fost conferite, declarațiile pline de sincere elogii venite din partea unor ilustre personalități ale lumii de astăzi se constituie în argumente palpabile ale amplei recunoașteri internaționale a marelui om politic, etichetat România socialistă de astăzi, Erou al Păcii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Reproducem în continuare declarații ale unor oameni de cultură, reprezentanți ai opiniei publice din numeroase țări ale lumii, ilustrative, la rindul lor, pentru profundul ecou pe care îl au în conștiința planetei numele și activitatea prestigioasă ale tovarășului Nicolae Ceaușescu.

MĂRTURII ALE ÎNALTULUI PRESTIGIU, STIMEI ȘI DEOSEBITEI APRECIERI INTERNAȚIONALE

■ Hotărârea unanimă a Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii de a se conferi tovarășului Nicolae Ceaușescu „Medalia de aur a păcii” a fost determinată de prețuirea de care se bucură, în cadrul mișcării mondiale pentru pace, contribuția deosebită pe care secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a adus-o de-a lungul întregii sale vieți la promovarea cauzei păcii și securității internaționale, o recunoaștere a activității neobosite pe care a desfășurat-o în slujba progresului țării și construirii socialismului în România, a asigurării unei vieți noi, libere, independente și prospere pentru poporul român.

ROMESH CHANDRA
președintele Consiliului Mondial al Păcii

■ Aș dori să-mi exprim din nou convingerea că, având în frunte un conducător dotat cu capacitățile de excepție ale președintelui Nicolae Ceaușescu, poporul român va păși spre și mai mari victorii, pe calea făuririi unei vieți noi, a societății socialiste multilateral dezvoltate, aducându-și o contribuție tot mai însemnată la promovarea cauzei socialismului și păcii în lume, a prieteniei și colaborării între popoare, a prieteniei și colaborării româno-elene.

THEODORES KATRIVANOS
secretar general al „Casei de cultură
a prieteniei greco-române”

■ Sint profund impresionat de abnegația cu care acționați pentru asigurarea unui viitor mai bun poporului român, pentru afirmarea independenței și suveranității țării dumneavoastră. În același timp, de mulți ani, reprezentați o puternică personalitate politică de renume mondial. Personal, văd în dumneavoastră un șef de stat a cărui neobosită activitate pentru dezvoltarea țării sale se armonizează cu o profundă preocupare pentru crearea de condiții internaționale, capabile să favorizeze progresul tuturor popoarelor lumii, luptă pentru respectarea, de către toți și în orice loc, a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forța.

ENRIQUI RUEDA
publicist argentinian

■ Având posibilitatea să-l întâlnesc personal pe președintele Nicolae Ceaușescu, am fost impresionat de atașamentul său față de țara și poporul său. Președintele Nicolae Ceaușescu s-a dovedit a fi bărbatul de stat de un mare curaj și deosebit talent și în repetate ocazii a abordat problemele mondiale. Promovând filozofia proprie țării sale, el a pus în evidență dreptul tuturor națiunilor la coexistență pașnică. A rostit multe discursuri importante, prin care s-a adresat celorlalte națiuni ale lumii, urmărind instaurarea păcii mondiale.

JOHN BOURCHIER
prefațatorul volumului „România și lumea Nicolae
Ceaușescu — Curîntări și Scrieri”, apărut
în Australia

■ În istorie este un caz unic cînd un tînr de 15 ani intră în viața politică înfruntînd toate riscurile pe care aceasta le implică și își pune toată încrederea în popor, devenind astfel cel mai iubit fiu al întregii națiuni. Dragostea și respectul poporului român față de președintele Nicolae Ceaușescu, precum și încrederea neîmormîntată în înțelepciunea sa sînt atît de mari încît fiecare cetățean român este gata orîcînd să facă orice sacrificiu pentru dezvoltarea și înflorirea patriei sale, pentru apărarea independenței și suveranității naționale.

Un șef de stat care se impune prin astfel de calități inspiră oamenii din întreaga lume.

ABDUL RAHIM
director al editurii pakistaneze
„National Publishing House”

■ Intreaga activitate teoretică, precum și activitatea intensă și multilaterală a președintelui Nicolae Ceaușescu pe planul relațiilor internaționale evidențiază cu toată claritatea că aprecierile sale asupra necesității unei transformări energice, în sensul soluționării problemelor subdezvoltării și înfăptuirii unei noi ordini economice internaționale, pornesc de la realitățile zilelor noastre, de la faptul că rezultatele înregistrate în direcția instaurării noii ordini economice internaționale, a lichidării subdezvoltării, a creării condițiilor pentru dezvoltarea echilibrată a economiei mondiale sînt încă nesatisfăcătoare.

Prof. AMILCAR ALENCASTRE
editor, Brazilia

■ Intreaga viață a președintelui Nicolae Ceaușescu a constituit un factor călăuzitor în dezvoltarea generală a României, a rolului ei crescînd pe arena internațională. Sub conducerea sa, într-o perioadă relativ scurtă de timp, România a depășit mai multe etape istorice, a înregistrat o puternică dezvoltare social-economică, materializată în ample schimbări structurale în toate domeniile activității umane.

Președintele Ceaușescu intruchipează înțelepciunea strălucită, calitățile remarcabile de conducător și înaltele virtuți comuniste, fiind o personalitate de geniu. Volumul de față a fost editat pentru a răspunde interesului crescînd al poporului indian, care dă o înaltă prețuire activității președintelui Ceaușescu.

B. C. GUPTA
editorul volumului „Nicolae Ceaușescu —
conducătorul României socialiste, personalitate
prominentă a lumii contemporane”, apărut la Delhi

■ Atît observatorii interni ai scenei românești, cît și cei externi sînt de acord că Epoca Ceaușescu în plin avînt este perioada cea mai rodnică și productivă în dezvoltarea social-economică a României moderne, care, într-un interval de timp relativ scurt, a pus bazele socialismului, a consolidat cuceririle revoluției și a lansat un masiv program de construire a ceea ce președintele Ceaușescu numește societatea socialistă multilateral dezvoltată. Țara a fost transformată dintr-o societate esențialmente agrară, cu o industrie slabă și o agricultură înapoiată, într-un eficient stat industrial-agrar, cu o economie înfloritoare. El dorește să vadă triumful deplin al socialismului în țara sa, consolidarea democrației și a domniei legii, promovarea unei noi politici de progres social și economic, dezvoltarea continuă și modernizarea tehnicilor productive, înflorirea științei, culturii și învățămîntului și îmbunătățirea constantă a relațiilor de producție și a organizării sociale, în special în ceea ce privește mecanismele politice socialiste și controlul lor democratic de către mase.

ROBERT GOVENDER
publicist și scriitor
Marea Britanie

■ România deține în concertul națiunilor un loc remarcabil, pe care i-l conferă atît bogatul său trecut istoric, cît și realitățile sale actuale. Succese de care se leagă nemijlocit numele celui care se află la cîrma țării, însuflețit de flacăra sacră a omului de geniu. Sub conducerea clarvăzătoare a președintelui Nicolae Ceaușescu, model de entuziasm și abnegație pentru cei 23 milioane de locuitori ai țării, România se înfățișează azi ca o țară cu trăsături exemplare, pe care lumea o admiră, o țară cu nenumărați prieteni pe toate meridianele. Țara dumneavoastră, cu un popor inteligent, dotat, avînd atît tradiții valoroase, cît și receptivitate față de nou, ceea ce îi stimulează elanul și forța, tinde spre cote nebănuite, spre cele mai înalte cote ale dezvoltării.

LOUIS NAGEL
directorul Editurii Nagel
Franța